

Ευάγγελος Ιντζίδης Αθανάσιος Παπαδόπουλος Αριστοτέλης Σιούτης Αικατερίνη Τικτοπούλου

Τα απίθανα μολύβια

Γλώσσα
Τετράδιο Εργασιών

Γ' Δημοτικού

Δεύτερο τεύχος

Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού

Τα απίθανα μολύβια

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ευάγγελος Ιντζίδης, *Εκπαιδευτικός*
Αθανάσιος Παπαδόπουλος, *Εκπαιδευτικός*
Αριστοτέλης Σιούτης, *Εκπαιδευτικός*
Αικατερίνη Τικτοπούλου, *Εκπαιδευτικός*

ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Αθανάσιος Τριλιανός, *Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών*
Μαρία Καπετανίδου, *Σχολική Σύμβουλος*
Μιχαήλ Αργύρης, *Εκπαιδευτικός*

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Χρήστος Δήμος, *Σκισσογράφος-Εικονογράφος*

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Βουβονίκος Βασίλειος, *Φιλολόγος*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Πέτρος Μπερερής, *Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου*
Χρήστος Παπαρίζος, *Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου*

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ

Σταθοπούλου Αλεξάνδρα, *Εκπαιδευτικός*

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:

«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.

Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή
υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση
το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

Η επανέκδοση του παρόντος βιβλίου πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών & Εκδόσεων «Διόφαντος» μέσω ψηφιακής μακέτας, η οποία δημιουργήθηκε με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ / ΕΠ «Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση» / Πράξη «ΣΤΗΡΙΖΩ».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΠΡΑΞΗ «ΣΤΗΡΙΖΩ»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Οι διορθώσεις πραγματοποιήθηκαν κατόπιν έγκρισης του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ευάγγελος Ιντζίδης Αθανάσιος Παπαδόπουλος Αριστοτέλης Σιούτης Αικατερίνη Τικτοπούλου

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Η συγγραφή και η επιστημονική επιμέλεια του βιβλίου πραγματοποιήθηκε
υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Γλώσσα Γ' Δημοτικού

Τα απίθανα μολύβια

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

Περιεχόμενα

Έλα στην παρέα μας!

1. Αξέχαστα γενέθλια.....	8
2. Μικρομαγειρέματα.....	13
3. Φτιάχνουμε προσκλήσεις.....	15
4. Από το ημερολόγιο του Ελτόν.....	16
5. Το χαρούμενο λιβάδι.....	18

Άνθρωποι και μηχανές

1. Φτιάξε μου έναν σιδερένιο άνθρωπο.....	22
2. Μηχανές του μέλλοντος.....	25
3. Το ηλιακό λεωφορείο.....	28
4. Στο Αττικό Μετρό.....	30

Ήτανε μια φορά...

1. Τα ταξίδια του παππού μου.....	36
2. Τα ταξίδια του παππού μου (συνέχεια).....	38
3. Μια αληθινή ιστορία.....	40
4. Στο νησί του Αιόλου.....	42
5. Γεια σου χαρά σου Βενετιά.....	45

Του κόσμου το ψωμί

1. Το πιο γλυκό ψωμί.....	48
2. Το πιο γλυκό ψωμί (συνέχεια).....	50
3. Ψωμί.....	52
4. Καλή όρεξη!.....	54
5. Ο Καραγκιόζης φούρναρης.....	56

Όλοι μια αγκαλιά

1. Του κόσμου τα παιδιά.....	60
2. Βοηθάμε να γίνει καλύτερος ο κόσμος μας.....	62
3. Η πτήση των γερανών.....	64
4. Ένα παιδί γράφει στον Θεό.....	66

'Ελα στην παρέα μας!

- 1** Αξέχαστα γενέθλια
- 2** Μικρομαγειρέματα
- 3** Φτιάχνουμε προσκλήσεις
- 4** Από το ημερολόγιο του Ελτόν
- 5** Το χαρούμενο λιβάδι

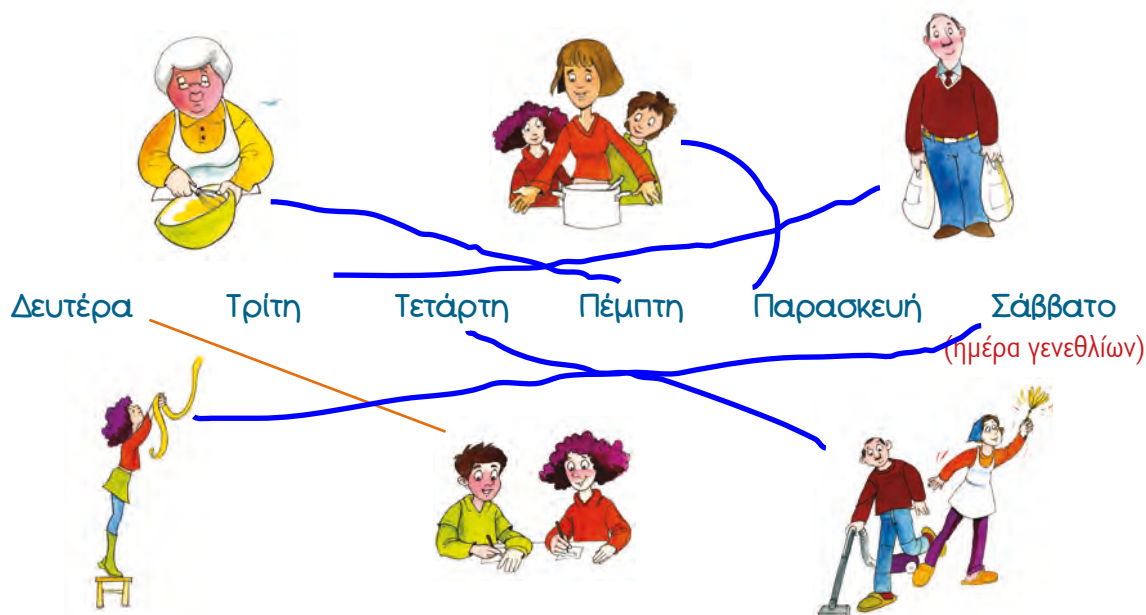

Αξέχαστα γενέθλια

Προετοιμασίες

- 1 Βοήθησε τη Μελίνα στις προετοιμασίες για τη γιορτή της. Αντιστοίχισε μια εικόνα σε κάθε μέρα:

- 2 Η Μελίνα και ο Κώστας κρατούν ημερολόγιο. Σε αυτό σημειώνουν ποιος έχει αναλάβει να κάνει καθεμία από τις προετοιμασίες για το πάρτι. Για να τους βοηθήσεις, συμπλήρωσε τον πίνακα.

	►► Ποιος	►► Τι θα κάνει;
Δευτέρα	η Μελίνα και ο Κώστας	θα γράψουν τις προσκλήσεις
Τρίτη	οι γονείς της Μελίνας	θα καθαρίζουν το σπίτι
Τετάρτη	ο παππούς	θα ψωνίσει
Πέμπτη	η γιαγιά	θα φτιάξει την τούρτα
Παρασκευή	η μητέρα και τα παιδιά	θα ετοιμάσουν τα φαγητά
Σάββατο	η Μελίνα	θα στολίσει το σπίτι

Ο Κώστας και η Μελίνα συζητούν

✓ **3** Συμπλήρωσε τον διάλογο.

- Μελίνα, χθες οι γονείς μου με έγραψαν στο ωδείο.
Θα ξεκινήσω (ξεκινάω) μαθήματα φλογέρας.
- Και εμένα μου αρέσει η μουσική. Θέλω να μάθω κιθάρα.
Εσύ έχεις φλογέρα;
- Όχι, αύριο θα αγοράσω (αγοράζω).
- Πόσες φορές την εβδομάδα θα πηγαίνεις (πηγαίνω);
- Κάθε Παρασκευή. Το μάθημα θα αρχίζει (αρχίζω) στις πέντε και θα τελειώνει (τελειώνω) στις έξι το βράδυ.
Μετά θα μελετώ (μελετώ) τα μαθήματά μου για να έχω ελεύθερο το Σαββατοκύριακο.
- Εγώ τις Παρασκευές ξεκουράζομαι. Μόνο αυτή την Παρασκευή θα διαβάσω (διαβάζω) τα μαθήματά μου, γιατί το Σάββατο είναι η γιορτή μου.

Μια φορά
ξεκινάει
κανείς!

Κάθε
εβδομάδα
θα έχει
ωδείο.

Οργανώνω τον χρόνο μου ενδεικτικές απαντήσεις

4 Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με το πρόγραμμα της αυριανής σου μέρας. Οι παρακάτω ερωτήσεις θα σε βοηθήσουν.

- Ποιες ώρες θα είσαι στο σχολείο;
- Ποια ώρα θα διαβάσεις;
- Ποιες άλλες δραστηριότητες θα κάνεις;

Ωρα	Τι θα κάνω;
7-8 π.μ.	Θα ετοιμαστώ για το σχολείο.
8 π.μ. - 3 μ.μ.	Θα είμαι στο σχολείο.
3.30 μ.μ.-5 μ.μ.	Θα μελετήσω τα μαθήματά μου και θα παίξω.
5 μ.μ. - 6.30 μ.μ.	Θα είμαι στο κολυμβητήριο.
6.30 μ.μ. - 8 μ.μ.	Θα παρακολουθήσω τηλεόραση και θα παίξω.
8 μ.μ. - 8.30 μ.μ.	Θα φάω το βραδινό μου.
8.30 μ.μ. - 9.30 μ.μ.	Θα πλυθώ, θα βουρτσίσω τα δόντια μου και θα κοιμηθώ.

Θυμήσου
π. μ. = πριν από τις 12
το μεσημέρι
μ. μ. = μετά τις 12
το μεσημέρι

✗ Όταν συμπληρώσεις τον πίνακα, υπογράμμισε τις ώρες του ελεύθερου χρόνου σου.

Ακούω διαφορετικές γνώμες

5 Διάβασε τι λέει η μητέρα της Μελίνας και συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα:

Δεν μπορείς να προσκαλέσεις όλη την τάξη.
Πού θα χωρέσουν όλα τα παιδιά;
Πότε θα προλάβω να κάνω τόσες ετοιμασίες;

Η γνώμη της μητέρας:

Νομίζω ότι δεν μπορείς να προσκαλέσεις
όλα τα παιδιά της τάξης.

Επιχειρήματα:

(γιατί) δεν χωράνε τόσα παιδιά στο
σπίτι μας και γιατί δεν προλαβαίνω
να κάνω τόσες ετοιμασίες.

Συμπέρασμα: Επομένως θα κάνουμε μια μικρή γιορτή και θα καλέσουμε μόνο
τους πιο στενούς φίλους σου.

- Διάβασε τι λέει η Μελίνα και συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα:

Πρέπει να κάνω ένα μεγάλο πάρτι. Κάντε μου
το χατίρι. Μια φορά γίνεσαι εννιά χρονών! Θα
καλέσουμε κι ενισχύσεις, τη γιαγιά Μερόπη.
Δε θα μου αρνηθεί. Είμαι η αδυναμία της!

Η γνώμη της Μελίνας:

Πιστεύω ότι πρέπει να κάνω ένα
μεγάλο πάρτι.

Επιχειρήματα:

(γιατί) μια φορά γίνεται κανείς εννιά
χρονών. Μπορούμε επίσης να ζητήσουμε
τη βοήθεια της γιαγιάς, που σίγουρα θα
έρθει να μας βοηθήσει.

Συμπέρασμα: Άρα μπορείτε να μου κάνετε μια μεγάλη γιορτή για τα γενέθλιά μου.

Γράφω τη δική μου γνώμη

Τετράδιο έκθεσης

- 6 Ο δάσκαλος αποφάσισε να συγκεντρώσει τις γνώμες των παιδιών της τάξης σου για τον ελεύθερο χρόνο τους. Εσύ, λοιπόν, θέλεις να τον πείσεις να δίνει λιγότερες εργασίες για το σπίτι, ώστε να έχεις περισσότερο ελεύθερο χρόνο. Γράψε τη γνώμη σου αυτή και δικαιολόγησέ την.

Πρώτη προσπάθεια

Η γνώμη μου
(πιστεύω ότι,
νομίζω ότι,
έχω τη γνώμη ότι)

Υπερασπίζομαι
τη γνώμη μου
με επιχειρήματα
(γιατί, διότι,
επειδή)

Συμπέρασμα
(άρα, επομένως)

Όταν γράφω τη γνώμη μου:

- γράφω ρήματα και φράσεις που χρησιμοποιούμε όταν λέμε τη γνώμη μας (νομίζω ότι, πιστεύω ότι, η γνώμη μου είναι ότι, έχω τη γνώμη)
- χρησιμοποιώ λέξεις που συνδέουν τη γνώμη μου με τα επιχειρήματά μου (γιατί, διότι, επειδή)
- γράφω ένα συμπέρασμα (άρα, επομένως)

Βελτιώνω το γραπτό μου

- 7** Διάβασε τη γνώμη σου στους συμμαθητές σου και άκουσε και τις δικές τους γνώμες. Τώρα σου γεννήθηκαν καλύτερες ιδέες και θέλεις να βελτιώσεις το γραπτό σου. Θα το ξαναγράψεις στο τετράδιο για να το δώσεις στη δασκάλα ή στον δάσκαλό σου.

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **X** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **X** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

Όταν ακούω διαφορετικές γνώμες μπορώ:

- ☐ Να τις ξεχωρίζω.
- ☐ Να καταλαβαίνω ποια είναι η γνώμη του καθενός.
- ☐ Να βρίσκω με ποια επιχειρήματα ο καθένας υπερασπίζεται τη γνώμη του.
- ☐ Να καταλαβαίνω σε ποιο συμπέρασμα καταλήγει ο καθένας.

Μικρομαγειρέματα

✓ 1 Συμπλήρωσε τις παρακάτω εντολές.

Ενικός	Πληθυντικός	Ενικός	Πληθυντικός
σκούπισε	σκουπίστε	άρχισε	αρχίστε
καθάρισε	καθαρίστε	σταμάτησε	σταματήστε
κλείσε	κλείστε	πάτησε	πατήστε
άνοιξε	ανοίξτε	δίπλωσε	διπλώστε

2 Πες το και με άλλον τρόπο.

Θα μιλήσετε επιτέλους; Μιλήστε!
 Θα απαντήσεις επιτέλους;Απάντησε!
 Θα βοηθήσετε επιτέλους;Βοηθήστε!
 Θα δοκιμάσεις επιτέλους;Δοκίμασε!
 Θα τελειώσετε επιτέλους;Τελειώστε!

Ερευνητές της νοστιμιάς ενδεικτικές ερωτήσεις

3 Με την ομάδα σου κάνετε μια έρευνα για να μάθετε ποιο είναι το αγαπημένο φαγητό των συμμαθητών και των δασκάλων σας. Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα και γράψτε και δικές σας ερωτήσεις.

Να ανακοινώσετε στην τάξη τα αποτελέσματα της μικρής σας έρευνας.

Ερωτήσεις για συμμαθητές	Ερωτήσεις για δασκάλους
Ποιο φαγητό σε ξετρελαίνει;	Μπορείτε, σας παρακαλώ, να μου πείτε ποιο είναι το αγαπημένο σας φαγητό;
Ξέρεις να το μαγειρεύεις;	Ξέρετε να το μαγειρεύετε;
Έχεις τη συνταγή;	Μήπως έχετε τη συνταγή;
Πότε το έφαγες τελευταία φορά;	Πότε το φάγατε τελευταία φορά;
Τι υλικά χρειάζονται;	Πόσο συχνά το μαγειρεύετε;
Θα μου δώσεις τη συνταγή;	Θα μου δώσετε τη συνταγή;

- ✓ 4 Βοήθησε τη Μελίνα να γράψει τις οδηγίες της γιαγιάς σε μορφή συνταγής, για να μπορέσει να τη δώσει στον Κώστα. Να θυμάσαι ότι πρώτα γράφουμε τα υλικά και μετά την εκτέλεση.

«Μελίνα, θα πάρεις ένα μεγάλο μαρούλι και, αφού ξεχωρίσεις τα φύλλα του ένα ένα, θα τα πλύνεις πολύ καλά. Μετά θα καθαρίσεις δύο φρέσκα κρεμμυδάκια και θα τα πλύνεις μαζί με τέσσερα κλωναράκια άνηθο. Αφού κόψεις τα μαρουλόφυλλα σε λεπτές λωρίδες και ψιλοκόψεις τα κρεμμυδάκια και τον άνηθο, θα τα ρίξεις στη σαλατιέρα. Στη συνέχεια, πρόσθεσε ένα φλιτζανάκι του καφέ ελαιόλαδο, ένα φλιτζανάκι του καφέ χυμό λεμονιού και μισό κουταλάκι αλάτι. Τέλος, θα τα ανακατέψεις ελαφρά, ώστε να πάει παντού το λαδολέμονο».

Η μαρουλοσαλάτα της γιαγιάς

ΥΛΙΚΑ

Ένα μεγάλο μαρούλι
Δύο φρέσκα κρεμμυδάκια
Τέσσερα κλωναράκια άνηθο
Ένα φλιτζανάκι του καφέ ελαιόλαδο
Ένα φλιτζανάκι του καφέ χυμό
λεμονιού
Μισό κουταλάκι αλάτι

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Ξεχώρισε τα φύλλα του μαρουλιού ένα ένα και πλύνε τα καλά. Καθάρισε τα κρεμμυδάκια και πλύνε τα μαζί με τα κλωναράκια του άνηθου. Κόψε τα μαρουλόφυλλα σε λεπτές λωρίδες και ψιλόκοψε τα κρεμμυδάκια και τον άνηθο. Ρίξ'τα όλα μαζί σε μια σαλατιέρα. Στη συνέχεια πρόσθεσε το φλιτζανάκι του καφέ ελαιόλαδο, τον χυμό του λεμονιού και το αλάτι και ανακάτεψέ τα ελαφριά, ώστε να πάει παντού το λαδολέμονο.

Τι έχω καταφέρει

Ελέγχω όσα έκανα και βάζω X στον παρακάτω πίνακα:

- ☐ Έγραψα τα υλικά και τις ποσότητές τους.
- ☐ Έβαλα τις οδηγίες στη σωστή σειρά.
- ☐ Χρησιμοποίησα ρήματα που με κατευθύνουν σε μια συνταγή.
- ☐ Χρησιμοποίησα λέξεις που δείχνουν τη σωστή σειρά των οδηγιών.

Φτιάχνουμε προσκλήσεις

1

Σε ένα χαρτόνι ή φύλλο χαρτιού γράψε και ζωγράφισε μια πρόσκληση για να προσκαλέσεις μια φίλη ή έναν φίλο σου στα γενέθλια ή στη γιορτή σου.

2

Φτιάξε επίσης μια πρόσκληση για να καλέσεις τον δάσκαλό σου στα γενέθλια ή στη γιορτή σου.

3

Η τάξη σου έχει προσκαλέσει μια συγγραφέα παιδικών βιβλίων με την ευκαιρία της σχολικής έκθεσης βιβλίου. Γράψε με την ομάδα σου μια πρόσκληση για να προσκαλέσεις τις υπόλοιπες τάξεις του σχολείου στην εκδήλωση.

βλ. σχεδιάγραμμα

Θυμηθείτε!

Πριν γράψετε, να συμβουλευτείτε την πρόσκληση προς τον Δήμαρχο, που υπάρχει στο βιβλίο σας. Μετά αποφασίστε ποια θα είναι η προσκεκλημένη συγγραφέας, την ημερομηνία, τον τόπο και την ώρα που θα γίνει η εκδήλωση. Σημειώστε επίσης σε ποιους και από ποιους στέλνεται η πρόσκληση.

Από το ημερολόγιο του Ελτόν

- ✓ **1** Η Λένα ξεχνάει συχνά να βάλει τόνους. Διάβασε προσεκτικά το κείμενό της και βάλε τους τόνους που λείπουν.

Χθες πήγα με την οικογένειά μου μια βόλτα στο βουνό. Ο δρόμος ήταν όλο στροφές και το αυτοκίνητό μας δυσκολευόταν να ανέβει. Είχαμε φτάσει αρκετά ψηλά και η θέα ήταν καταπληκτική. Από το παράθυρό μου έβλεπα όλη την πόλη και τη θάλασσα στο βάθος. «Ας κατεβούμε λίγο από το αυτοκίνητο για να θαυμάσουμε το τοπίο» είπε η αδερφή μου. «Πάρκαρε το καλύτερα εδώ και ας συνεχίσουμε με τα πόδια» πρότεινε η μητέρα μου. Έτσι αφήσαμε το αυτοκίνητο και απολαύσαμε έναν περίπατο στο δάσος.

- 2** Η κάρτα της Μελίνας, στο πίσω μέρος, είχε το παρακάτω σχεδιάγραμμα για να εξηγήσει πώς θα φτάσουν τα παιδιά στο σπίτι της.

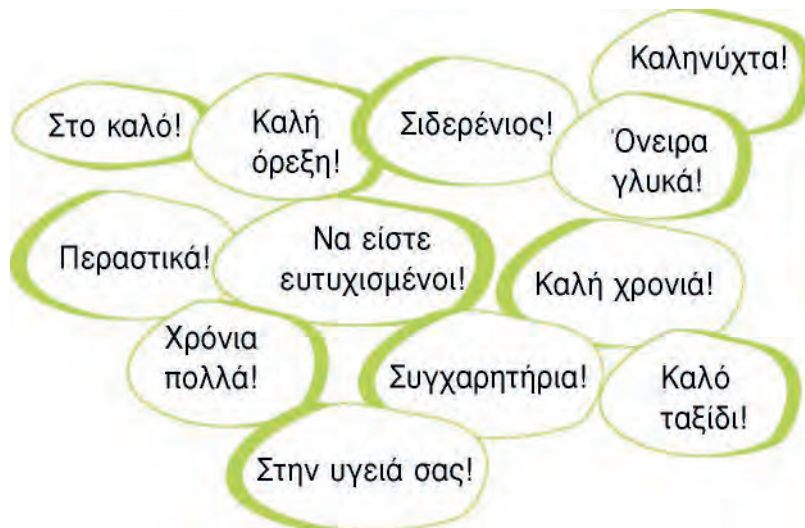
- Εξήγησε στον διπλανό σου πώς θα φτάσει ο Ελτόν από το σχολείο στο σπίτι της Μελίνας. **προφορικά**

- 3** Γράψε στο τετράδιο οδηγίες για το πώς μπορεί να έρθει ένας συμμαθητής σου από το σχολείο στο σπίτι σου. Φτιάξε ένα σχεδιάγραμμα ή συμβούλεψου τον χάρτη της περιοχής σου με τη βοήθεια του δασκάλου σου ή ενός μεγαλύτερου.

Οι ευχές μπερδεύτηκαν!

4 Βάλε τις ευχές στη σωστή τους θέση, όπως στο παράδειγμα.

Μετά τις ευχές
βάζουμε
θαυμαστικό (!).

Εύχομαι

- Στη θεία μου που φεύγει ταξίδι: Στο καλό!, Καλό ταξίδι!
- Στον παππού μου που πηγαίνει για ύπνο: Καληνύχτα!, Όνειρα γλυκά!
- Στον ξάδερφο που είναι άρρωστος: Περαστικά!, Σιδερένιος!
- Σε ένα νιόπαντρο ζευγάρι: Συγχαρητήρια!, Να είστε ευτυχισμένοι!
- Σε ένα οικογενειακό τραπέζι: Καλή όρεξη!, Στην υγεία σας!
- Την Πρωτοχρονιά: Χρόνια πολλά!, Καλή χρονιά!

Στέλνω τις ευχές μου

5 Στην τάξη σου έχουν συμβεί διάφορα ευχάριστα γεγονότα:

- Ένας συμμαθητής σου απέκτησε αδερφάκι. Να σας ζήσει! Καλότυχο!
- Η δασκάλα της Μουσικής παντρεύεται. Συγχαρητήρια! Να ζήσετε!
- Η καλύτερή σου φίλη έχει γενέθλια. Χρόνια πολλά! Να τα χιλιάσεις!
- Ο δάσκαλός σου αγόρασε καινούριο αυτοκίνητο. Καλορίζικο! Καλοτάξιδο!

Ετοίμασε στο τετράδιό σου ευχές για την καθεμία περίπτωση.

Το χαρούμενο λιβάδι

Ο Κώστας και η Μελίνα συζητούν

✓ **1** Να βάλεις τους τόνους και τα ερωτηματικά στον παρακάτω διάλογο.

Πού είναι
οι γονείς σου, Μελίνα;

Έχουν βγει για ψώνια.
Νομίζω πως σήμερα θα μου
αγοράσουν το δώρο μου.

Πώς το ξέρεις;

Το άκουσα που
το συζητούσαν χτες.

Τι δώρο
θα σου κάνουν;

Δεν ξέρω,
αλλά το περιμένω
πώς και πώς.

- Ξαναγράψε τον διάλογο χρησιμοποιώντας παύλες:

- Πού είναι οι γονείς σου, Μελίνα;
- Έχουν βγει για ψώνια. Νομίζω πως σήμερα θα μου αγοράσουν το δώρο μου.
- Πώς το ξέρεις;
- Το άκουσα που το συζητούσαν χτες.
- Τι δώρο θα σου κάνουν;
- Δεν ξέρω, αλλά το περιμένω πώς και πώς.

Μεγαλώνω τις προτάσεις

2 Μεγάλωσε τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα.

Υπήρχε ένα λιβάδι.

Πότε; **Κάποτε** υπήρχε ένα λιβάδι.

Πού; **Κάποτε**, λίγο πιο **μακριά** από το μέρος που μένουμε, υπήρχε ένα λιβάδι.

Μπορούμε να το πούμε και διαφορετικά:

- Λίγο πιο μακριά από το μέρος που μένουμε, υπήρχε κάποτε ένα λιβάδι..

ή

- Κάποτε υπήρχε ένα λιβάδι, λίγο πιο μακριά από το μέρος που μένουμε.

Αν δοκιμάσεις κι εσύ, θα βρεις κι άλλους τρόπους.

Είδα ένα καράβι.

Πότε; Χθες είδα ένα καράβι.

Πού; Χθες, στο λιμάνι του νησιού, είδα ένα καράβι.

Έγινε ένα ατύχημα.

Πότε; Το βράδυ έγινε ένα ατύχημα.

Πού; Το βράδυ, μπροστά στο δημαρχείο, έγινε ένα ατύχημα.

Πήγα εκδρομή.

Πότε; Την Κυριακή πήγα εκδρομή.

Πού; Την Κυριακή πήγα εκδρομή στην Πάρνηθα.

Έπεσε χαλάζι.

Πότε; Χθες έπεσε χαλάζι.

Πού; Χθες έπεσε χαλάζι στο χωριό του παππού μου.

- 3 Η παπαρούνα διηγείται στα παιδιά της τις πρώτες μέρες της ζωής της στο λιβάδι. Βοήθησέ τη να θυμηθεί και να ολοκληρώσει τη διήγησή της.

βλ. σχεδιάγραμμα

Ήταν μια ηλιόλουστη μέρα του Απρίλη, όταν φύτεψα στο λιβάδι.
Κοίταξα γύρω μου και

Ποιους είδε;

.....

.....

.....

Πώς την
υποδέχτηκαν;
(ποιοι την ήθελαν
και γιατί, ποιοι δεν
την ήθελαν και γιατί)

.....

.....

.....

Τι έγινε
στη συνέχεια;

.....

.....

.....

Τι συνέβη
στο τέλος;

.....

.....

.....

Βελτιώνω το γραπτό μου

Διάβασε το γραπτό σου στην τάξη και συζήτησε με τους συμμαθητές σου τα σημεία που χρειάζονται βελτίωση.

Άνθρωποι και μηχανές

- 1 Φτιάξε μου έναν σιδερένιο άνθρωπο
- 2 Μηχανές του μέλλοντος
- 3 Το ηλιακό ηεωφορείο
- 4 Στο Αττικό Μετρό

Φτιάξε μου έναν σιδερένιο άνθρωπο

Η Καλλιόπη και ο Βασίλης βοηθούν τον πατέρα τους

- 1** Η Καλλιόπη και ο Βασίλης έχουν μπροστά τους τα ίδια αντικείμενα σε διαφορετική ποσότητα ο καθένας. Ο πατέρας τους ζητάει κάθε φορά από ένα αντικείμενο. Πρόσεχε το άρθρο (οριστικό ή αόριστο) που χρησιμοποιεί ο πατέρας για να ζητήσει αυτό που θέλει και γράψε το όνομα του παιδιού στο οποίο απευθύνεται.

.....**Καλλιόπη**....., δώσε μου **την** ξυλομπογιά σου.
Βασίλη....., φέρε μου **έναν** χάρακά σου.
Καλλιόπη....., χρειάζομαι **τους** μαρκαδόρους σου.
Βασίλη....., δώσε μου **μία** ξυλομπογιά σου.

- ✓ **2** Υπογράμμισε με διαφορετικό χρώμα τα **άρθρα** και με διαφορετικό τις **προσωπικές αντωνυμίες** στο παρακάτω απόσπασμα από την ιστορία που διάβασες.

Ο αρχισιδηρουργός συνάντησε **τον** βασιλιά και **του** είπε: «Μεγαλειότατε, πρέπει να διατάξεις όλους **τους** υπηκόους σου να ξυρίσουν **τα** κεφάλια τους και να κάψουν **τα** μαλλιά τους, ώστε να μαζευτούν χίλια φορτία κάρβουνο για να λιώσει **ο** σίδηρος. Μετά θα **τους** βάλεις να μαζέψουν χίλιους κουβάδες δάκρυα για να σβηστεί **η** φωτιά. Γιατί, όπως καταλαβαίνεις, **το** κάρβουνο από ξύλα και **το** νερό από ποτάμι δεν αρκούν για να φτιαχτεί **ένας** άνθρωπος!».

Ο βασιλιάς διατάζει

3 Στο προηγούμενο απόσπασμα ο αρχισιδηρουργός εξήγησε στον βασιλιά τι χρειάζεται για να φτιαχτεί ένας άνθρωπος. Στη συνέχεια ο βασιλιάς συγκέντρωσε τους υπηκόους του και τους ανακοίνωσε το σχέδιό του.

Φαντάσου και γράψε τις διαταγές που έδωσε ο βασιλιάς, καθώς μιλούσε στους υπηκόους του.

«Ξυρίστε τα κεφάλια σας, και κάψτε τα μαλλιά σας, ώστε να μαζευτούν χίλια φορτία κάρβουνο. Ανάψτε μ'αυτά φωτιά και λιώστε το σίδηρο. Ύστερα κλάψτε και μαζέψτε τα δάκρυά σας, γεμίστε μ'αυτά χίλιους κουβάδες και σβήστε τη φωτιά».

- Ο βασιλιάς θα μπορούσε να μιλήσει και με διαφορετικό τρόπο στους υπηκόους του:
«Πρέπει πρώτα να ξυρίσετε τα κεφάλια σας και να κάψετε τα μαλλιά σας, ώστε να μαζευτούν χίλια φορτία κάρβουνο. Μετά να ανάψετε με αυτά φωτιά και να λιώσετε το σίδηρο. Ύστερο να κλάψετε και να μαζέψετε χίλιους κουβάδες δάκρυα για να σβήσετε τη φωτιά.

- Ή και διαφορετικά:
«Θα ξυρίσετε τα κεφάλια σας, θα κάψετε τα μαλλιά σας, ώστε να μαζευτούν χίλια φορτία κάρβουνο. Μετά θα ανάψετε μ'αυτά φωτιά και θα λιώσετε το σίδηρο. Ύστερα θα κλάψετε και θα μαζέψετε χίλιους κουβάδες δάκρυα και θα σβήσετε τη φωτιά».

Δίνω φωνή στην εικόνα!

Φαντάσου ότι η εικόνα παριστάνει τη συγκέντρωση στο δωμάτιο του βασιλιά.

Θυμήσου την ιστορία που διάβασες και σκέψου τι μπορεί να τους απασχολεί και τι συζητούν. Γράψε έναν διάλογο με την ομάδα σου και υποδυθείτε τον στην τάξη.

Σκίτσα από το βιβλίο της Yvonne Ayo Appiké, εκδ. Ερευνητές

Φτιάχνουμε παιχνίδια!

προαιρετικά

- 5** Τα παιδιά από διαφορετικές χώρες του κόσμου φτιάχνουν παιχνίδια χρησιμοποιώντας τα πιο απίθανα υλικά. Μερικά από αυτά τα παιχνίδια παρουσιάζονται στις φωτογραφίες μαζί με πληροφορίες για το είδος του παιχνιδιού, τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή τους και τη χώρα προέλευσής τους.

Φωτόφια: από κατάλογο έκθεσης παιχνιδιών των ΚΑΠΗ, Δήμος Αθηναίων

ΠΑΧΝΙΔΙ: Χαρταετός
ΥΛΙΚΑ: Χαρτί, καλάμι και σπάγγος
ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ: Ελλάδα

Φωτόφια: από το βιβλίο των M. & A. Κίνερολι - UNICEF, Τα παιδιά του κόσμου, ΔΟΛ

ΠΑΧΝΙΔΙ: Αυτοκίνητο
ΥΛΙΚΑ: Τενεκεδένια κουτιά, κομμάτια ξύλου και κομμάτια από παλιά σαγιονάρα
ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ: Φιλιππίνες

Φωτόφια: από το βιβλίο "Το 'φτιαξα για να παίζω, οργάνωση 'Σώστε τα παιδιά'"

ΠΑΧΝΙΔΙ: Ποδήλατο
ΥΛΙΚΑ: Ψίχα από καλάμι κεχριού και μικρά κομμάτια καλαμιού
ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ: Μπουρκίνα Φάσο, ΑΦΡΙΚΗ

- Κατασκεύασε ένα παιχνίδι με την ομάδα σου, χρησιμοποιώντας διάφορα υλικά. Γράψτε μια καρτέλα με τις παρακάτω πληροφορίες.

Ποιο είναι το όνομα του παιχνιδιού;
Τι χρησιμοποιήσατε για να το φτιάξετε;
Πώς παίζετε με το παιχνίδι;

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **X** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **X** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- Ξεχωρίζω τα άρθρα από τις προσωπικές αντωνυμίες.
- Διατυπώνω τις οδηγίες μου με τα κατάλληλα ρήματα και τη σωστή σειρά.

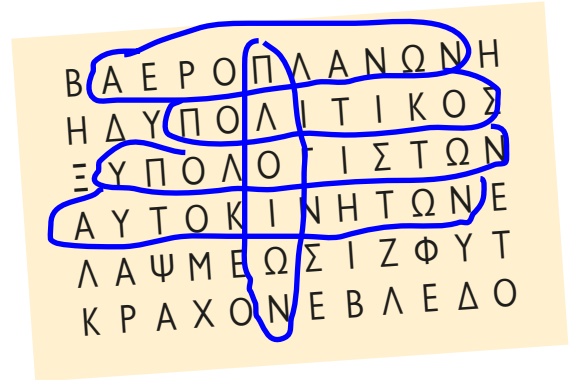
Μηχανές του μέλλοντος

Το επάγγελμα του μηχανικού

1 Να βρεις τα πέντε είδη των μηχανικών που είναι γραμμένα στο απέναντι κρυπτόλεξο.

- Συζήτησε στην τάξη σου για τη δουλειά που κάνει ο καθένας.

προφορικά

Χθες και σήμερα...

Αν ρίξεις μια ματιά γύρω σου θα δεις πάρα πολλές εφευρέσεις που έχουν κάνει τη ζωή μας πιο εύκολη. Παλιότερα, όταν δεν υπήρχαν αυτές οι εφευρέσεις, οι άνθρωποι έκαναν τις ίδιες δουλειές με διαφορετικό τρόπο.

2 Σκέψου και γράψε τι έκαναν οι άνθρωποι, όταν δεν υπήρχαν οι παρακάτω εφευρέσεις.

» Εφεύρεση

Τηλέφωνο

Πλυντήριο ρούχων

Ηλεκτρική κουζίνα

Ηλεκτρικός λαμπτήρας

Θερμοσίφωνας

» Παλιότερα οι άνθρωποι...

Επικοινωνούσαν γράφοντας γράμματα.

Έπλεναν τα ρούχα στη σκάφη.

Μαγείρευαν στη φωτιά.

Χρησιμοποιούσαν καντήλια, κεριά και λάμπες πετρελαίου.

Ζέσταιναν το νερό στη φωτιά.

- Στις προτάσεις που έγραψες υπογράμμισε τα ρήματα.
Σε ποιον χρόνο είναι; Στον Παρατατικό.

Ο Τηλέμαχος, το ρομπότ, εκπαιδεύεται! ενδεικτικές απαντήσεις

- 3 Αν έπρεπε εσύ να εκπαιδεύσεις το ρομπότ, τι θα του μάθαινες και γιατί;
 Θα του μάθαινα να κάνει κάποιες δουλειές του σπιτιού, για να ξεκουράζονται
 οι γονείς μου. Επίσης, θα του μάθαινα να με βοηθάει να καθαρίζω το δωμάτιό
 μου.....

Τι να λένε άραγε; ενδεικτικές απαντήσεις

- 4 Γράψε τα λόγια του Τηλέμαχου και της Δανάης στον παρακάτω διάλογο.

Μεγάλες εφευρέσεις

ηλεκτρονικός
υπολογιστής

κινητό
τηλέφωνο

τηλεόραση

αυτοκίνητο

ψυγείο

ενδεικτική απάντηση

- 5 Ποια από τις παραπάνω εφευρέσεις είναι κατά τη γνώμη σου η σπουδαιότερη; Για ποιους λόγους;
- ✓ Το αυτοκίνητο, γιατί μας βοηθάει να μετακινούμαστε γρήγορα και να πηγαίνουμε χωρίς κόυραση σε όποια περιοχή θέλουμε.
 - ✓ Η τηλεόραση, γιατί μας ενημερώνει για πολλά θέματα και μας ψυχαγωγεί.
- Σε συνεργασία με τον δάσκαλό σας, συγκεντρώστε σε έναν πίνακα τις επιλογές των μαθητών της τάξης για να βρείτε τη σπουδαιότερη εφεύρεση. **προφορικά**

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **X** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **X** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- ☐ Καταλαβαίνω τη γνώμη του καθενός.
- ☐ Βρίσκω τα κατάλληλα επιχειρήματα για να υποστηρίξω τη γνώμη μου.

Το ηλιακό λεωφορείο

Ένα αυτόματο μηχάνημα

Η Χαρά με τον πατέρα της είναι στη στάση του τραμ και θέλουν να πάρουν εισιτήρια από ένα αυτόματο μηχάνημα. Δεν ξέρουν όμως πώς λειτουργεί και οι οδηγίες έχουν ξεθωριάσει.

Μια κυρία τους εξηγεί: «Πρώτα θα πατήσετε το κουμπί με το εισιτήριο που επιθυμείτε. Στη συνέχεια θα ρίξετε τα κέρματα στη σχισμή. Σε λιγάκι το εισιτήριο και τα ρέστα σας θα πέσουν στο ανοιχτό πορτάκι».

I Η Χαρά για να βοηθήσει και τους άλλους επιβάτες αποφάσισε να φτιάξει μια κάρτα με τις οδηγίες χρήσης του μηχανήματος. Βοήθησέ τη να τη γράψει.

Οδηγίες χρήσης

- 1 Πατήστε το κουμπί που δείχνει το εισιτήριο που επιθυμείτε να πάρετε.
- 2 Ρίξτε στη σχισμή το κέρμα ή τα κέρματα.
- 3 Πάρτε το εισιτήριο και τα ρέστα σας από το ανοιχτό πορτάκι.

- 2 Ξαναδιάβασε το ποίημα του βιβλίου και μαζί με τα παιδιά της ομάδας σου φτιάξε το δικό σας ηλιακό λεωφορείο. Μπορείτε να προσθέσετε εικόνες και πράγματα που εσείς έχετε φανταστεί και δεν τα διαβάσατε στο ποίημα.

Μπορείτε να φτιάξετε το ηλιακό σας λεωφορείο ζωγραφίζοντας, κολλώντας διάφορα υλικά (χαρτάκια, εικόνες, μικροαντικείμενα) ή δημιουργώντας μια τρισδιάστατη κατασκευή από άχρηστα αντικείμενα.

- 3 Συμπληρώστε τα παρακάτω στοιχεία και αντιγράψτε τα σε μια κάρτα που θα συνοδεύει το έργο της ομάδας σας. Μπορείτε να κάνετε μια έκθεση των έργων σας σε έναν από τους χώρους της τάξης ή του σχολείου.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ:

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ:

ΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ:

.....

ΤΑ ΥΛΙΚΑ:

.....

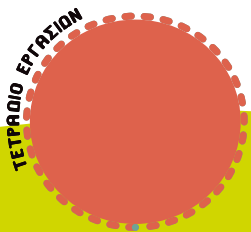
- 4 Γράψε ένα σύντομο σχόλιο για το έργο που σου έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση.

.....
.....
.....
.....

Μπορείτε να έχετε ένα τετράδιο εντυπώσεων για να συγκεντρώσετε τα σχόλια των επισκεπτών της έκθεσης.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΝΤΥΠΩΣΕΩΝ

Στο Αττικό Μετρό

Ίδια ακούγονται, άλλο σημαίνουν

1 Συζητήστε στην τάξη τη διαφορετική σημασία των παρακάτω ομόηχων λέξεων:

ο ακριβός - ακριβώς, το κλήμα - το κλίμα, **προφορικά**
 η λίρα - η λύρα, η μηλιά - η μιλιά, ο μύλος - η Μήλος,
 η τύχη - τα τείχη - οι τοίχοι, η ψηλή - η ψιλή.

▼
**Συμβουλευτείτε
 το λεξικό
 για τις λέξεις
 που δεν είστε
 σίγουροι**

- Συμπλήρωσε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας τα παραπάνω ομόηχα:

Κρύφτηκε πίσω από τη **μηλιά** και δεν έβγαλε **μιλιά**

Ήταν **ακριβός** ο επιπλοποιός, αλλά της έφτιαξε τη βιβλιοθήκη όπως **ακριβώς** την ήθελε.

Μια χρυσή **λίρα** του κόστισε αυτή η κρητική **λύρα**

Υπάρχουν πολλοί **μύλοι** στο νησί της **Μήλου**

Μια **ψηλή** κοπέλα ξάπλωσε στην **ψιλή** άμμο.

Οι κάτοικοι της πολιτείας δεν είχαν **τύχη** Τα **τείχη** του κάστρου και οι **τοίχοι** των σπιτιών τους γκρεμίστηκαν από τον σεισμό.

Το **κλήμα** για να δώσει πολλά σταφύλια, χρειάζεται το κατάλληλο **κλίμα**

Η γνώμη μου για το Μετρό

2 Συμπληρώνω τα λόγια των επιβατών με τις λέξεις της παρένθεσης.
 (σύγχρονο, γρήγορο, καθαρό, αξιόπιστο, ασφαλές)

- Κατεβαίνω στο κέντρο της πόλης σε 10 λεπτά.	Το Μετρό είναι γρήγορο
- Φτάνω στη δουλειά μου χωρίς καθυστερήσεις.	Το Μετρό είναι αξιόπιστο
- Πουθενά δε θα δεις σκουπίδια.	Το Μετρό είναι καθαρό
- Οι σταθμοί είναι μοντέρνοι και άνετοι.	Το Μετρό είναι σύγχρονο
- Υπάρχουν φύλακες και συστήματα ελέγχου.	Το Μετρό είναι ασφαλές

Χρησιμοποιώντας το Μετρό

Χάρτης από φυλλάδιο του Αττικού Μετρό

- 3 Θέλεις να επισκεφτείς το Μέγαρο Μουσικής με τους γονείς σου χρησιμοποιώντας το Μετρό. Φτάνετε έξω από τον Σταθμό Λαρίσης και μελετάτε τον χάρτη γραμμών του Μετρό για να βρείτε τη συντομότερη διαδρομή.

Σε ποιον σταθμό θα επιβιβαστείτε;
Σε ποια γραμμή βρίσκεται αυτός ο σταθμός;
Σε ποιον σταθμό πρέπει να κατεβείτε;
Σε ποια γραμμή βρίσκεται ο σταθμός αυτός;

- Συμπλήρωσε τα κενά για να πεις σωστά τη διαδρομή που θα ακολουθήσετε:

Θα μπορούμε στη στάση Μετρό «Σταθμός Λαρίσης.....» και θα πάρουμε τη γραμμή Γ2..... με κατεύθυνση προς «Άγιο Δημήτριο.....».

Κατεβαίνουμε στον σταθμό «Σύνταγμα.....» και παίρνουμε τη γραμμή Γ3..... με κατεύθυνση προς «Δουκίσσης Πλακεντίας.....».

Κατεβαίνουμε στον σταθμό «Μέγαρο Μουσικής.....».

Χρησιμοποιώντας το λεωφορείο

Φωτ/φία: από φυλλάδιο ΟΑΣΘ

Τι πρέπει να κάνετε

Ανεβείτε προσεκτικά στο λεωφορείο.

Ακυρώστε το εισιτήριό σας.

Όταν θέλετε να κατεβείτε, ειδοποιήστε τον οδηγό.

Εξυπηρετήστε τα άτομα που δεν μπορούν να στέκονται όρθια.

Κάνετε ησυχία.

Πώς πρέπει να το κάνετε

Κρατήστε το χέρι του συνοδού σας.

Τοποθετήστε το στην ειδική σχισμή του μηχανήματος.

Πατήστε το κουμπί της στάσης.

Προσφέρετε τη θέση σας.

Συζητήστε χαμηλόφωνα.

- ✓ 4 Να αντικαταστήσεις τα υπογραμμισμένα ρήματα των προτάσεων της δεύτερης στήλης με **μετοχές** και να δώσεις με διαφορετικό τρόπο τις παραπάνω οδηγίες.

Ανεβείτε προσεκτικά στο λεωφορείο, **κρατώντας** το χέρι του συνοδού σας.
Ακυρώστε το εισιτήριό σας, τοποθετώντας το στην ειδική σχισμή του
μηχανήματος. Όταν θέλετε να κατεβείτε, ειδοποιήστε τον οδηγό, πατώντας
το κουμπί της στάσης. Εξυπηρετήστε τα άτομα που δεν μπορούν να
στέκονται όρθια, προσφέροντας τη θέση σας. Κάνετε ησυχία, συζητώντας
χαμηλόφωνα.

Υποχρεώσεις επιβατών

5 Κάνε τις αντιστοιχίσεις για να βρεις τι δεν επιτρέπεται στους χώρους του Μετρό.

Απαγορεύεται το κάπνισμα.

Μη ρυπαίνετε τους χώρους του Μετρό.

Μην κατεβαίνετε στις τροχιές ή στη σήραγγα του Μετρό.

Απαγορεύεται η κατανάλωση φαγητού και ποτού.

Ένα σημαντικό έργο στην περιοχή μου! ΟΧΙ

✗ Συζητήστε στην ομάδα σας για ένα έργο που έχει ολοκληρωθεί στην περιοχή σας και θέλετε να το παρουσιάσετε στα άλλα παιδιά. Το έργο αυτό μπορεί να είναι ένας δημόσιος δρόμος, μια γέφυρα, μια πλατεία, ένα σύγχρονο εργοστάσιο και άλλα.

Προετοιμάζουμε την εργασία μας

Για να δουλέψετε αποτελεσματικά στην ομάδα σας, σημειώστε τι χρειάζεται να γνωρίζετε για το έργο αυτό, ποιους θα ρωτήσετε ή πού μπορείτε να βρείτε πληροφορίες.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΡΓΟ

- Τι χρειάζεται να γνωρίζουμε για το έργο αυτό;

.....

.....

.....

.....

- Ποιους θα ρωτήσουμε;

.....

.....

ΟΧΙ

- Πού μπορούμε να βρούμε κείμενα και φωτογραφίες για το έργο αυτό;

.....

.....

- Ποιες δυσκολίες θα συναντήσουμε για να παρουσιάσουμε το έργο αυτό;

.....

.....

- Σε τι μπορούν να μας βοηθήσουν ο δάσκαλός μας, οι φίλοι μας, οι γονείς μας ή τα μεγαλύτερα αδέρφια μας;

.....

.....

Γιατί το έργο είναι χρήσιμο;

Αφού συγκεντρώσετε τις πληροφορίες σας, το κάθε παιδί της ομάδας να γράψει γιατί νομίζει ότι αυτό το έργο είναι σημαντικό. Γράψε εδώ τη δική σου γνώμη.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Λέω τη γνώμη μου

- Χρησιμοποίησες τα κατάλληλα ρήματα για να εκφράσεις τη γνώμη σου;
- Δικαιολόγησες τη γνώμη σου;
- Κατέληξες σε ένα συμπέρασμα;

Ήτανε μια φορά...

- 1 Τα ταξίδια του παππού μου
- 2 Τα ταξίδια του παππού μου (συνέχεια)
- 3 Μια αληθινή ιστορία
- 4 Στο νησί του Αιόλου
- 5 Γεια σου χαρά σου Βενετιά

Τα ταξίδια του παππού μου

Το ραφτόπουλο θυμάται τον παππού του

- ✓ **1** Συμπλήρωσε τα λόγια του ραφτόπουλου τοποθετώντας τα ρήματα των παρενθέσεων στον **Παρατατικό**.

Όταν **γυρνούσα** (γυρνώ) στο σπίτι κουρασμένος από τη δουλειά του ραφτάδικου, **έφερνα** (φέρνω) στον νου μου την εικόνα του παππού, τότε που **ήμουν** (είμαι) μικρός. Όταν **άνοιγε** (ανοίγει) η πόρτα και **έμπαινε** (μπαίνει) στο σπίτι μας ο παππούς, εγώ **έτρεχα** (τρέχω) στην αγκαλιά του και τον **παρακαλούσα** (παρακαλώ) να μου διηγηθεί παλιές ιστορίες. Κι εκείνος ποτέ δε μου **χαλούσε** (χαλάει) χατίρι. **Ταξιδεύαμε** (ταξιδεύουμε) με τη φαντασία μας σε χώρες μακρινές, **ζούσαμε** (ζούμε) απίστευτες περιπέτειες ώρες ατέλειωτες. Και τα ταξίδια συνεχίζονταν ακόμη κι όταν ο ύπνος μου **έκλεινε** (κλείνει) τα μάτια.

Παρατατικό χρησιμοποιούμε όταν ενδιαφερόμαστε για κάτι που γινόταν στο παρελθόν συχνά ή με διάρκεια.

Αόριστο χρησιμοποιούμε για κάτι που έγινε στο παρελθόν χωρίς να μας ενδιαφέρει η διάρκειά του.

- ✓ **2** Συμπλήρωσε τώρα τα λόγια του ραφτόπουλου τοποθετώντας τα ρήματα των παρενθέσεων στον **Αόριστο**.

Όταν **γύρισα** (γυρνώ) στο σπίτι κουρασμένος από τη δουλειά του ραφτάδικου, **έφερα** (φέρνω) στον νου μου την εικόνα του παππού, τότε που **ήμουν** (είμαι) μικρός. Μια μέρα **άνοιξε** (ανοίγει) η πόρτα και **μπήκε** (μπαίνει) στο σπίτι μας ο παππούς. Εγώ **έτρεξα** (τρέχω) στην αγκαλιά του και τον **παρακάλεσα** (παρακαλώ) να μου διηγηθεί παλιές ιστορίες. Κι εκείνος δε μου **χάλασε** (χαλάει) χατίρι. **Ταξιδέψαμε** (ταξιδεύουμε) με τη φαντασία μας σε χώρες μακρινές, **ζήσαμε** (ζούμε) απίστευτες περιπέτειες ώρες ατέλειωτες. Και τα ταξίδια συνεχίστηκαν ακόμη κι όταν ο ύπνος μου **έκλεισε** (κλείνει) τα μάτια.

Μια φορά κι έναν καιρό...

Τετράδιο έκθεσης

3 Παρατήρησε προσεκτικά τις εικόνες. Γράψε μια φανταστική ιστορία στο τετράδιό σου βασισμένη σε αυτές. Θα βοηθηθείς στο γράψιμό σου, αν πρώτα απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Ποια πρόσωπα υπάρχουν στην πρώτη εικόνα;
- Πού φαντάζεσαι ότι βρίσκονται;
- Τι κάνουν;
- Τι νομίζεις ότι έχει συμβεί πιο πριν;
- Τι θα συμβεί, στη συνέχεια, στα πρόσωπα της εικόνας;
- Ποια φαντάζεσαι ότι είναι η κοπέλα στη δεύτερη εικόνα;
- Τι θέλει να κάνει;
- Γιατί;
- Τι καταφέρνει τελικά;
- Τι νομίζεις πως θα γίνει στο τέλος;
- Τι ονόματα θα έδινες στα βασικά πρόσωπα της ιστορίας;
- Τι τίτλο θα έδινες στην ιστορία σου;

Τα ταξίδια του παππού μου (συνέχεια)

Πολυταξιδεμένος!

- ✓ **1** Στην παρακάτω διαφήμιση συμπλήρωσε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου **πολύς**:

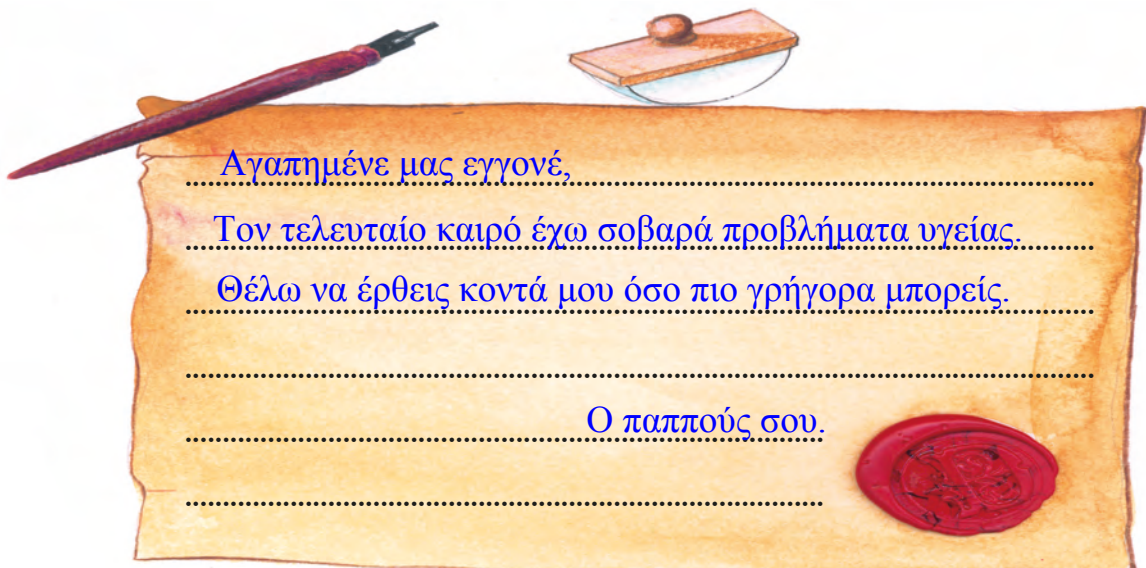
Με τα πλοία της εταιρείας μας θα απολαύσετε ένα ταξίδι με **πολλή** άνεση και ασφάλεια. Στις αίθουσες ψυχαγωγίας σας περιμένουν αξέχαστες στιγμές με **πολύ** κέφι, χορό και εκπλήξεις.

Τα **πολλά** εστιατόρια και καφέ μας θα σας προσφέρουν **πολλών** ειδών γεύσεις και λικουδιές. Δροσιστείτε στις **πολλές** πισίνες των πλοίων μας κι ανακαλύψτε τους **πολλούς** χώρους άθλησης και περιποίησης που διαθέτουμε.

Χαρτί και καλαμάρι

- 2** Παλιότερα οι άνθρωποι έστελναν γράμματα με σύντομα μηνύματα για να καλέσουν κάποιον ή να στείλουν επείγοντα νέα. Γράψε το σύντομο μήνυμα που έστειλε ο παππούς με τον υπηρέτη στον εγγονό του.

Ταξιδεύοντας!

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΑΧΥΠΛΟΥ ΠΛΟΙΟΥ «ΟΔΥΣΣΕΙΑ»

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΣΑΒΒΑΤΟ ΚΥΡΙΑΚΗ

Ραφήνα	Αναχ. 08.00	Αναχ. 08.00
	Άφιξ. 09.45	Άφιξ. 09.45
Σύρος	Αναχ. 10.00	Αναχ. 10.00
	Άφιξ. 10.40	Άφιξ. 10.40
Πάρος	Αναχ. 10.55	Αναχ. 10.55
	Άφιξ. 12.00	
Ίος	Αναχ. 12.10	Άφιξ. 12.15
	Άφιξ. 12.50	Αναχ. 13.15
Σαντορίνη	Αναχ. 13.00	
	Άφιξ. 13.45	
Ίος	Αναχ. 13.55	
	Άφιξ. 15.00	Άφιξ. 15.00
Πάρος	Αναχ. 15.15	Αναχ. 15.15
	Άφιξ. 15.55	Άφιξ. 15.55
Σύρος	Αναχ. 16.10	Αναχ. 16.10
	Άφιξ. 18.00	Άφιξ. 18.00
Ραφήνα		

3 Απάντησε στις ερωτήσεις με βάση τον παραπάνω πίνακα:

- Τι ώρα φεύγει το πλοίο από Ραφήνα; Στις 08.00.
- Πόσο διαρκεί το ταξίδι από τη Ραφήνα ως την Ίο; Το ταξίδι διαρκεί 4 ώρες.
- Για πόση ώρα δένει το πλοίο στη Σαντορίνη τις καθημερινές και για πόσο τις Κυριακές; Τις καθημερινές για 10 λεπτά και τις Κυριακές για μία ώρα.
- Ξεκινάς από Ραφήνα για ένα ταξίδι την Κυριακή. Ποια νησιά μπορείς να επισκεφτείς με το πλοίο «Οδύσσεια»; Μπορώ να επισκεφτώ τη Σύρο, την Πάρο και τη Σαντορίνη.

προφορικά

4 Συζητήστε στην τάξη για τα μέσα συγκοινωνίας τα οποία έχετε χρησιμοποιήσει ως τώρα.

- Σημείωσε πόσοι συμμαθητές και συμμαθήτριές σου έχουν ταξιδέψει με πλοίο , με τρένο , με αεροπλάνο , με αυτοκίνητο , με λεωφορείο .
- Ποιο από αυτά τα μεταφορικά μέσα προτιμάς;
- Για ποιους λόγους;

Μια αθηθινή ιστορία

Ο τόπος μου, ο τόπος σου

✓ ~~X~~ Συμπλήρωσε το παρακάτω κείμενο.

Μένω στ..... και είμαι καταγωγής.

Το σχολείο μας βρίσκεται στον Δήμο του νομού

Στο σχολείο μας υπάρχουν μαθητές που οι γονείς τους γεννήθηκαν σε άλλες χώρες όπως

Γνωρίζω και κατοίκους άλλων περιοχών της Ελλάδας όπως τους

Αν έκανα ένα μακρινό ταξίδι, θα ήθελα να επισκεφθώ μέρη όπως

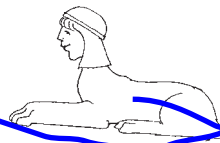
Εκτός από ελληνικά θα ήθελα να μάθω να μιλώ καλά

Ξεμπερδεψε τις επιγραφές

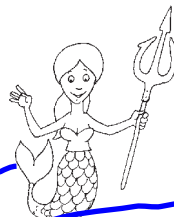
2 Σε ιστορίες και μύθους συναντάμε παράξενα όντα με μορφή ανθρώπου και ζώου. Χρησιμοποίησε το λεξικό σου, το βιβλίο της ιστορίας σου ή την εγκυκλοπαίδεια, για να αντιστοιχίσεις τη σωστή επιγραφή με κάθε άγαλμα:

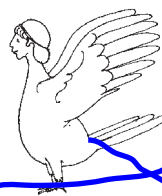
ΓΟΡΓΟΝΑ

ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ

ΣΦΙΓΓΑ

ΜΗΝΩΤΑΥΡΟΣ

ΣΚΙΡΗΝΑ

Γράφω μια φανταστική περιπέτεια

- 3** Οι πλανήτες, τα αστέρια και ο απέραντος ουρανός κρύβουν ακόμα πολλά ανεξήγητα μυστήρια για όλους μας. Σκέψου ένα ταξίδι στο διάστημα που θα ήθελες να κάνεις. Γράψε στο τετράδιο μια δική σου φανταστική ιστορία και εικονογράφησέ την.

Οι παρακάτω ερωτήσεις θα σε βοηθήσουν: **Τετράδιο έκθεσης_βλ. σχεδιάγραμμα**

- Πού θα ταξιδέψεις, με τι μέσο, με ποιους, για ποιον σκοπό, τι θα δεις, τι περιπέτειες θα ζήσεις, τι θα γίνει τελικά;

Μην ξεχάσεις να αναφέρεις πότε έγινε το κάθε γεγονός. Λέξεις και φράσεις, όπως οι παρακάτω, θα σε βοηθήσουν να συνδέσεις χρονικά τα γεγονότα. Χρησιμοποίησε όσες ταιριάζουν στην ιστορία σου.

Κάποτε, μια φορά κι έναν καιρό, μια μέρα, το άλλο πρωί, μόλις, στη συνέχεια, αργότερα, καθώς, όταν, μετά, πριν να, στο τέλος.

Βελτιώνω το γραπτό μου

Διαβάζω την ιστορία που έγραψα και απαντώ στα παρακάτω ερωτήματα.

1. Έχει σχέση η ιστορία που έγραψα με τις εικόνες που έφτιαξα;
2. Φαίνεται ποιο πρόβλημα αντιμετώπισαν οι ήρωες της ιστορίας;
3. Γράφω πώς δημιουργήθηκε το πρόβλημα και πώς το έλυσαν οι ήρωες;
4. Περιγράφω με μια χρονική σειρά αυτά που έγιναν;
5. Βάζω σωστά τις τελείες και τους τόνους;
6. Προσέχω την ορθογραφία και την εμφάνιση του γραπτού μου;
7. Χρησιμοποιώ παραγράφους;

Σε ποια από τα παραπάνω σημεία πέτυχες το καλύτερο αποτέλεσμα;

.....

Ποια σημεία νομίζεις ότι πρέπει να βελτιώσεις;

.....

Στο νησί του Αιόλου

Σχεδιάζω ένα ταξίδι *προφορικά*

1 Πού θα ήθελες να ταξιδέψεις;

Για ποιον λόγο;

Γράψε τέσσερα πράγματα που χρειάζεται να ξέρεις για να κάνεις το ταξίδι:

.....

.....

Από πού θα πάρεις πληροφορίες για το ταξίδι;

.....

Πραγματικά ή φανταστικά ταξίδια;

2 ~~Πυθέας~~, ~~Σεβάχ~~, ~~Μάρκο Πόλο~~, ~~Ροβινσώνας~~, ~~Κολόμβος~~, ~~Γκιούλιβερ~~, ~~Μαγγελάνος~~.

Ορισμένοι από αυτούς έκαναν καταπληκτικά ταξίδια και εξερεύνησαν άγνωστα μέρη, ενώ άλλοι πάλι δεν είναι παρά ήρωες φανταστικών περιπετειών.

- Χρησιμοποίησε την εγκυκλοπαίδεια ή άλλα βιβλία για να βρεις τι ταξίδια έκανε ο καθένας τους και συμπλήρωσε τον πίνακα.

Ταξιδευτής	Περιπέτεια	Φανταστική (Φ) ή Πραγματική (Π);
..... Πυθέας	Εξερεύνησε τη βόρεια Ευρώπη.	 Π
..... Μάρκο Πόλο	Ταξίδεψε στην Κίνα.	 Π
..... Γκιούλιβερ	Ναυάγησε στη χώρα των Λιλιπούτειων.	 Φ
..... Κολόμβος	Ανακάλυψε την Αμερική.	 Π
..... Σεβάχ	Περιπλανήθηκε στις εφτά θάλασσες της γης.	 Φ
..... Μαγγελάνος	Έκανε τον γύρο του κόσμου.	 Π
..... Ροβινσώνας	Ναυάγησε σε ένα έρημο νησί.	 Φ

Ήρωες και άλλοι

3 Πολλοί μυθολογικοί ήρωες συμμετέχουν σε επικίνδυνες αποστολές και κάνουν μεγάλα ταξίδια. Συμβουλέψου το βιβλίο της ιστορίας σου και συμπλήρωσε τον πίνακα:

	Τι ταξίδι έκανε;	Για ποιον σκοπό;
Θησέας:	Από την Αθήνα στην Κρήτη.	Για να σκοτώσει τον Μινώταυρο.
Ιάσωνας:	Από την Ιωλκό στην Κολχίδα.	Για να φέρει το χρυσόμαλλο δέρας και να πάρει τον θρόνο από τον Πελία.

Ο Οδυσσεάς συλλογίζεται...

✓ **4** Μετά την αναχώρησή του για δεύτερη φορά από το νησί του Αιόλου, ο Οδυσσεάς αναρωτιέται για το τι θα ακολουθήσει. Γράψε τα ρήματα στον **Μέλλοντα** για να διαβάσεις τις σκέψεις του.

Ποιος θα μας **βοηθήσει**..... (βοηθάω) τώρα να

ξεπεράσουμε τις δυσκολίες;

Πόσο θα **κρατήσει**..... (κρατάω) ακόμη αυτή η περιπέτεια;

Θα **αντικρίσω**..... (αντικρίζω) κάποτε την οικογένειά μου;

Θα **ζει**.....(ζω) ακόμη ο γερο-Λαέρτης;

Τι θα **πιστεύουν**.....(πιστεύω) για μένα οι πολίτες της Ιθάκης;

Θα με **θυμούνται**..... (θυμάμαι) ύστερα από τόσα χρόνια;

Θυμήσου..

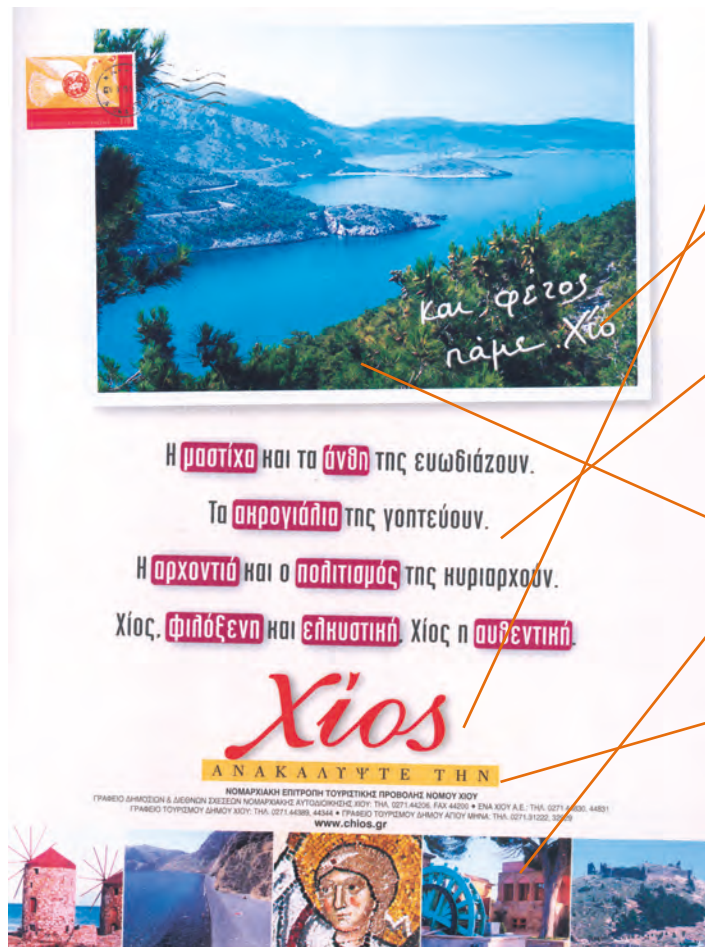
Ο Εξακολουθητικός Μέλλοντας σημαίνει ότι κάτι θα γίνεται στο μέλλον.

Ο Συνοπτικός Μέλλοντας σημαίνει ότι κάτι θα γίνει στο μέλλον.

Κοίτα! προφορικά

Σε μια διαφημιστική αφίσα συνήθως παρατηρούμε:

1. Το θέμα ή το προϊόν της διαφήμισης.
2. Ένα σύντομο και έξυπνο σύνθημα που το θυμόμαστε εύκολα.
3. Ένα μικρό κείμενο που σχολιάζει το θέμα της διαφήμισης και μας παρακινεί να το προτιμήσουμε.
4. Ζωηρές εικόνες ή σκίτσα που τραβούν την προσοχή μας.
5. Πού και πώς μπορούμε να βρούμε περισσότερες πληροφορίες για το θέμα.

Διαφημίζω την περιοχή μου!

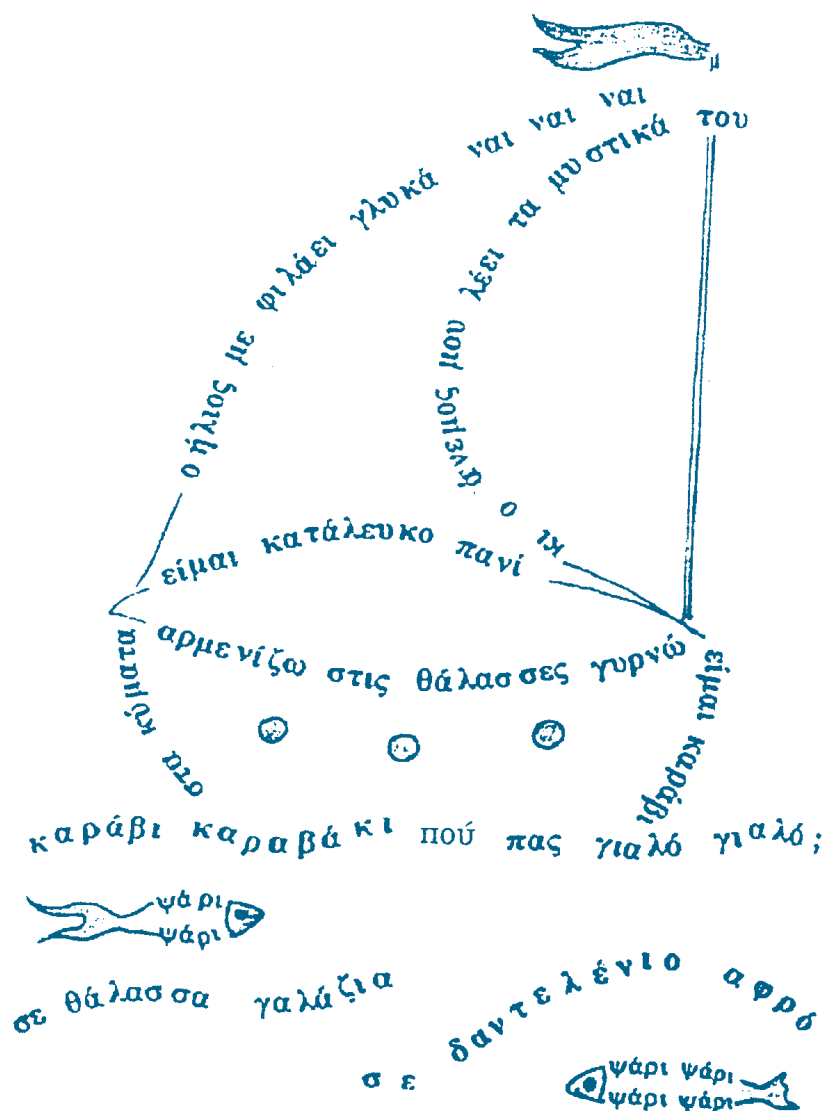
Θέλεις με την ομάδα σου να διαφημίσετε έναν παραδοσιακό οικισμό, ένα μουσείο ή ένα αξιοθέατο της περιοχής σας, με σκοπό να το επισκεφτούν και άλλοι άνθρωποι.

- Φτιάξτε μια διαφήμιση για έναν τουριστικό οδηγό της περιοχής σου.
- Προσέξτε η διαφήμιση να είναι σύντομη και να τραβά την προσοχή και το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Μπορείτε να συμβουλευτείτε παρόμοιες διαφημίσεις από περιοδικά και εφημερίδες που έχετε στην τάξη.
- Συζητήστε στην τάξη τι αλλαγές θα κάνατε, αν φτιάχνατε μια διαφήμιση για το ραδιόφωνο.

Γεια σου χαρά σου Βενετιά

Σχηματοποίηση

Γιώτα Κούγιαλη

προφορικά

- I** Παρατήρησε πώς είναι γραμμένο το παραπάνω σχηματοποίηση.
Σε τι διαφέρει από τα άλλα ποιήματα του βιβλίου σου;

Στο σχηματοποίημα οι λέξεις είναι έτσι γραμμένες, ώστε να σχηματίζουν το θέμα του ποιήματος.

2 Το σχηματοποίημα διαβάζεται με πολλούς τρόπους. Να ένας από αυτούς:

ανάγνωση

- Είμαι κατάλευκο πανί,
είμαι καράβι.
Ο ήλιος με φιλάει γλυκά
ναι, ναι, ναι!
κι ο άνεμος μου λέει τα μυστικά του ...
- Καράβι καραβάκι πού πας γιαλό γιαλό;
- Στα κύματα,
σε θάλασσα γαλάζια!
Σε δαντελένιο αφρό αρμενίζω,
στις θάλασσες γυρνώ!

✓ ~~X~~ Με την ομάδα σου βρείτε κι άλλους τρόπους για να διαβάσετε το ποίημα. Γράψτε στο τετράδιό σου αυτόν που σου αρέσει περισσότερο. Όπου χρειάζεται, βάλτε σημεία στίξης (τελεία, κόμμα, παύλα διαλόγου, θαυμαστικό, ερωτηματικό). Διάβασέ το στην τάξη.

4 Γράψε σ' ένα φύλλο χαρτί ένα δικό σου σχηματοποίημα για ένα ψάρι, το φεγγάρι ή ό,τι άλλο προτιμάς. Διάβασέ το στην τάξη και φτιάξε με τους συμμαθητές σου ένα βιβλίο με τα σχηματοποιημάτα σας. *σε χαρτόνι_προαιρετικά*

Τι έχω καταφέρει

Βάζω ~~X~~ στο αντίστοιχο κουτάκι.

Διαβάζω σχηματοποιημάτα.

Καταφέρνω να γράφω σχηματοποιημάτα.

λίγο

αρκετά

πολύ

Του κόσμου το ψωμί

- 1 Το πιο γλυκό ψωμί
- 2 Το πιο γλυκό ψωμί (συνέχεια)
- 3 ψωμί
- 4 Καλή όρεξη!
- 5 Ο Καραγκιόζης φούρναρης

Το πιο γλυκό ψωμί

Από στόμα δε στόμα...

✓ 1 Συμπλήρωσε τις καταλήξεις των θηλυκών ουσιαστικών:

- Πρέπει να φύγω για τρεις μέρες, είπε ο βασιλιάς στη βασίλ.....

- Ο πατέρας μας θα λείπει για μέρες, κατάλαβαν οι πριγκίπ..... που κρυφάκουγαν από την πόρτα.

- Μας εγκαταλείπει ο μεγαλειότατος, ψιθύρισε η μαγείρ..... στη φουρνάρ.....

• Ξαναγράψε τις παραπάνω προτάσεις βάζοντας όσα είπαν τα πρόσωπα σε πλάγιο λόγο.

Ο βασιλιάς είπε στη βασίλισσα ότι θα φύγει για τρεις μέρες. Οι πριγκίπισσες, που κρυφάκουγαν από την πόρτα, κατάλαβαν ότι ο πατέρας τους θα λείπει για μέρες. Η μαγείρισσα ψιθύρισε στη φουρνάρισσα ότι ο μεγαλειότατος τις εγκαταλείπει.

.....

.....

Ασύνκριτα!

✓ 2 Πρόσεξε το παράδειγμα και γράψε με διαφορετικούς τρόπους τα παραθετικά των επιθέτων:

το πιο **γλυκό** ψωμί - το **γλυκύτερο** ψωμί - **γλυκύτατο** ψωμί

το πιο **νόστιμο** φαγητό - το **νοστιμότερο** φαγητό - **νοστιμότατο** φαγητό

ο πιο **πλούσιος** βασιλιάς - ο **πλουσιότερος** βασιλιάς - **πλουσιότατος** βασιλιάς

ο πιο **σοφός** γέροντας - ο **σοφότερος** γέροντας - **σοφότατος** γέροντας

η πιο **έξυπνη** κόρη - η **έξυπνότερη** κόρη - **έξυπνότατη** κόρη

Θυμήσου

Τα θηλυκά σε **-ισσα** γράφονται με δύο **σ**

Ένα ψωμί για τον βασιλιά

✕ Ρώτησε τους δικούς σου ή συμβουλέψου ένα βιβλίο μαγειρικής και γράψε μια συνταγή ψωμιού για τον βασιλιά. Χρησιμοποίησε λέξεις που βάζουν σε μια σειρά τις οδηγίες εκτέλεσης (πρώτα, στη συνέχεια κ.ά.) και λέξεις που δείχνουν τον τρόπο εκτέλεσης (σιγά σιγά, γρήγορα κ.ά.).

ΣΥΝΤΑΓΗ:

Υλικά

Εκτέλεση

Το πιο γλυκό ψωμί (συνέχεια)

Η επιστροφή του βασιλιά

- ✓ 1 Βάλε διπλή τελεία (:) και εισαγωγικά (« ») όπου χρειάζεται.

Όταν γύρισε ο βασιλιάς στο παλάτι, είπε στους υπηρέτες του: «Τώρα έμαθα το μυστικό για να φτιάξει κάποιος το πιο γλυκό ψωμί». Οι υπηρέτες περίεργοι τον ρώτησαν: «Ποιο είναι αυτό το μυστικό;». Κι εκείνος τους απάντησε: «Πρέπει να το ζυμώσεις με τον ιδρώτα σου!».

Λαϊκές εκφράσεις

- 2 «Φάε την μπουικιά σου, μην αφήνεις τη δύναμή σου» λένε συχνά οι μεγαλύτεροι όταν αφήνουμε ένα κομμάτι ψωμί στο τραπέζι. Και λένε κι άλλες εκφράσεις σχετικά με το ψωμί. Διάβασε κάποιες από αυτές και ταίριαξέ τις με τη σημασία τους.

Το πήρε για ένα κομμάτι ψωμί.

Το ξεφούρνισα.

Φάγαμε ψωμί κι αλάτι.

Του πήρε την μπουικιά από το στόμα.

Λέει το ψωμί ψωμάκι.

Βγάζω το ψωμί μου.

Του το στέρησε την τελευταία στιγμή.

Ζει με στερήσεις, πεινάει πολύ.

Εξασφαλίζω τα αναγκαία για επιβίωση.

Το αγόρασε με ελάχιστα χρήματα.

Έχουμε περάσει πολλά μαζί.

Το είπα ξαφνικά, χωρίς να το περιμένει κανείς.

- ~~3~~ Συζητήστε στην τάξη και γράψτε και άλλες εκφράσεις ή παροιμίες σχετικά με το ψωμί.

.....

.....

.....

Με τον χειρόμυλο

- 4 Παρατήρησε τη διπλανή φωτογραφία και περιέγραψε στο τετράδιό σου τον τρόπο με τον οποίο άλεθαν το σιτάρι με τον χειρόμυλο στα παλιότερα χρόνια.

Φωτ/φία: Χ. Καζόλης από το βιβλίο Λήμνος: Εικόνες και φύση

περιστρεφόμενη
μυλόπετρα

τρύπα
στην οποία
ρίχνουν
το σιτάρι

λαβή για
την περιστροφή

αλεσμένο
σιτάρι

σταθερή μυλόπετρα

Το παραμύθι της τάξης

ομαδικά στο τετράδιο έκθεσης

- 5 Χρησιμοποιήστε τις παρακάτω φράσεις και φτιάξτε όλη η τάξη μαζί ένα παραμύθι. Γράψτε το παραμύθι στον πίνακα ή σε χαρτί του μέτρου και βρείτε έναν ταιριαστό τίτλο. Ύστερα καθαρογράψτε το και εικονογραφήστε το.

Ήτανε μια φορά ένας γέρος και μια γριά που ζούσανε

Ήταν καλοί άνθρωποι, αλλά

Μια μέρα ο γέρος αποφάσισε να πάει

Για κακή του τύχη

Οι μέρες περνούσαν κι η γριά αποφάσισε

Ευτυχώς

Και ζήσανε αυτοί καλά

Τι έχω καταφέρει

Βάζω X σε αυτό που μπορώ να κάνω.

Συμμετείχα στη δημιουργία του παραμυθιού.

Συνεργάστηκα με τους συμμαθητές μου.

Με βοήθησαν οι ιδέες των συμμαθητών μου.

λίγο

☐
☐
☐

αρκετά

☐
☐
☐

πολύ

☐
☐
☐

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ψωμί

Σπιτικό ψωμί

- 1 Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης στο κατάλληλο πρόσωπο και χρόνο. (φτιάχνω, ζυμώνω, σκεπάζω, πλάθω, ανάβω, φουσκώνω, φουρνίζω)

Παλιότερα, οι φούρνοι ήταν λιγοστοί και οι νοικοκυρές έφτιαχναν μόνες τους το καθημερινό τους ψωμί. Η δουλειά ήταν κοπιαστική και γι' αυτό ..ζύμωναν..... ψωμί μία φορά την εβδομάδα. Για ναφουσκώσει.....το ψωμί έριχναν στο αλεύρι ένα κομμάτι προζύμι που δεν ήταν παρά ξινισμένο ζυμάρι της προηγούμενης εβδομάδας.Επλάθαν..... τη ζύμη σε μεγάλα καρβέλια που τα τοποθετούσαν σε μια ξύλινη σκάφη, την πινακωτή, και τασκεπάζαν.....με κουβέρτες για να φουσκώσουν γρήγορα. Στη συνέχειαάναβαν.....το φούρνο με τα ξύλα καιφούρνιζαν.....τα ψωμιά για ψήσιμο με τη βοήθεια ενός ξύλινου φτυαριού.

Φωτόφω: από εργασία μαθητών του Δημ. Σχολείου Σπηλιάς Κορινθίας

Ανιχνύματα

- 2 Μάντεψέ το, πριν σ' το ξεφουρνίσουν!

Απ' τη γη χρυσάφι βγαίνει,
στο στομάχι κατεβαίνει.
Τι είναι;Το ψωμί.....

Όπου να το σπείρεις βγαίνει
και τον κόσμο τον χορταίνει.
Τι είναι;Το σιτάρι.....

Άσπρο ή μαύρο, καρβέλι ή φραντζόλα;

- 3 Υπάρχουν πολλά είδη ψωμιού και σε διάφορα σχήματα και μεγέθη.

- Τι είδη ψωμιού συνήθως τρώτε σπίτι;Πολύσπορο, ολικής άλεσης, ψωμί του τοστ.....
- Τι άλλα είδη ψωμιού ξέρεις;Λαγάνα, παξιμάδι, φρυγανιά, οκτάσπορο, ελιόψωμο.....
- Τι άλλα προϊόντα από ζύμη φτιάχνει ένας αρτοποιός;Τυρόπιτες, σπανακόπιτες,.....
.....κουλουράκια, παξιμάδια, κέικ.....

Έμεινε κανείς νηστικός;

- 4 Δυο μάνες και δυο κόρες ζύμωσαν από ένα καρβέλι η καθεμιά και τα έβαλαν στο φούρνο. Στο τέλος ξεφούρνισαν τρία καρβέλια, πήρε η καθεμιά από ένα και χόρτασαν την πείνα τους. Συζήτησε στην τάξη πώς έγινε και δεν έμεινε καμιά τους νηστική. Γράψε παρακάτω την εξήγηση.

Οι δυο μάνες και οι δυο κόρες είναι τρία πρόσωπα: η γιαγιά, η κόρη της και η εγγονή της. Οι δύο μάνες είναι η γιαγιά και η κόρη της, ενώ οι δύο κόρες είναι η κόρη της γιαγιάς και η εγγονή της.

Από τον ενικό στον πληθυντικό και αντίστροφα

- ✓ 5 Γράψε στον άλλο αριθμό τις παρακάτω προτάσεις, αλλάζοντας μόνο όσες λέξεις χρειάζονται.

Η νύφη πλάθει το ψωμί με την παλάμη.

Οι νύφες πλάθουν τα ψωμιά με τις παλάμες.

Η γιαγιά λέει παραμύθια το βράδυ.

Οι γιαγιάδες λένε παραμύθια τα βράδια.

Η φουρνάρισσα ξεκινάει την παρασκευή του ψωμιού από το βράδυ.

Οι φουρνάρισσες ξεκινούν την παρασκευή του ψωμιού από το βράδυ.

Τα στάχυα, όταν ωριμάζουν, είναι κίτρινα.

Το στάχυ, όταν ωριμάζει, είναι κίτρινο.

Οι παλιοί φούρνοι λειτουργούσαν με ξύλα.

Ο παλιός φούρνος λειτουργούσε με ξύλα.

Έφαγα λίγο γιαούρτι με ψωμί για βραδινό.

Φάγαμε λίγο γιαούρτι με ψωμί για βραδινό.

Προσέξτε!

Το βράδυ - τα βράδια - ο βραδινός

Καλή όρεξη!

Τρώμε σωστά; ενδεικτικές απαντήσεις

1 Με την ομάδα σου σημειώστε στον παρακάτω πίνακα τις τροφές, που φάγατε χθες στο σχολείο. Συζητήστε ποιες από αυτές είναι υγιεινές και βάλτε ένα X στην αντίστοιχη στήλη.

Τροφές που φάγαμε	Υγιεινές	Τροφές που φάγαμε	Υγιεινές
Τυρόπιτα	X	Κουλούρι	X
Τοστ	X	Κρουασάν	
Χυμός πορτοκαλιού	X	Μπισκότα	
Πατατάκια		Καραμέλες	
Γαριδάκια		Ροδάκινο	X
Μήλο	X	Σαλάτα	X

- Ανακοινώστε τα αποτελέσματα της δουλειάς σας στην τάξη.

Υπέρβαρα παιδιά

Η καθιστική ζωή, η κακή διατροφή και η πολλή τηλεόραση δυναμιτίζουν την υγεία των παιδιών, λένε οι γιατροί. Τέσσερα στα δέκα ελληνόπουλα έχουν βάρος πάνω από το φυσιολογικό.

Εφημ. Καθημερινή, 2-3-2005

2 Από αυτά που διάβασες και άκουσες στην τάξη, σημείωσε τι μπορείς να κάνεις για να τρέφesai καλύτερα και να είσαι πιο υγιής.

Να καταναλώνουμε περισσότερα λαχανικά, φρούτα και γαλακτοκομικά.

Να πίνουμε άφθονο νερό και να ασκούμεστε συχνά μέσα στην εβδομάδα.

Νόστιμο και υγιεινό κολατσιό προφορικά

- 3 Αφού διαβάσεις την πυραμίδα της διατροφής, συμπλήρωσε νόστιμες και υγιεινές προτάσεις για το σπίτι και το σχολείο.

Για το σπίτι

- Αν πεινάτε ανάμεσα στα γεύματα, το παραδοσιακό ψωμοτύρι είναι ό,τι πρέπει. Λίγο λαδάκι στο ψωμί, μερικές ελιές και μια ντομάτα θα σας ξετρελάνουν.
- Αν πάλι θέλετε κάτι πιο γλυκό, προτιμήστε μια δυο φέτες ψωμί με μέλι.

.....

.....

Για το σχολείο

.....

.....

.....

.....

- ✗ Φτιάξτε με την ομάδα σου μια αφίσα που να διαφημίζει υγιεινές τροφές για φαγητό στο σχολείο.

Το κυλικείο των μαθητών

Στο Δημοτικό Σχολείο Πόρου Κεφαλονιάς, οι μαθητές ίδρυσαν έναν σχολικό συνεταιρισμό και λειτουργούν ένα μικρό κυλικείο. Κάθε μέρα, δύο μαθητές, διαφορετικοί κάθε φορά, με τη βοήθεια ενός δασκάλου, προσφέρουν στους συμμαθητές τους τυρόπιτες, σάντουιτς με τυρί και χυμούς, σε χαμηλές τιμές και με ποιότητα που ελέγχουν οι ίδιοι καθημερινά. Τα έσοδα του κυλικείου χρησιμοποιούνται προς όφελος του σχολείου.

Διασχολικό περιοδικό *ε-εφημερίδα*, τεύχος 1, Φεβρ. 2001

- ✗ Αν αναλάμβανε η τάξη σας το κυλικείο του σχολείου, τι βελτιώσεις θα πρότεινες να γίνουν; Να δικαιολογήσεις την απάντησή σου.

Ο Καραγκιόζης φούρναρης

Οι τηγανίτες του Καραγκιόζη

- ✓ 1 Συμπλήρωσε τον διάλογο του Καραγκιόζη και της γυναίκας του με τα επιφωνήματα της παρένθεσης (Αααχ, Ααα, Έι, Μπράβο, Μη, Ώρε, Μμμμμ).

ΑΓΛΑΪΑ.:! Καραγκιοζάκο μου, τι κάνεις εκεί; Άσε κάτω το αλεύρι.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ.:! Αααχ, Αγλαΐτσα μου! Πεινάω. Δεν βρήκα τίποτε άλλο στο ντουλάπι κι είπα να φάω μερικές κουταλίτσες αλεύρι.

ΑΓΛΑΪΑ.:! Ααα, καημενούλη μου! Φέρε μου λίγο νερό και θα δεις τι θα σου φτιάξω εγώ με λίγο αλευράκι για να χορτάσεις.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ.: Αμέσως, Αγλαΐα μου!

ΑΓΛΑΪΑ.: Βλέπε να μαθαίνεις. Σε μια λεκανίτσα, ρίχνω δυο ποτήρια χλιαρό νερό και διαλύω μια κουταλιά μαγιά σε σκόνη. Στη συνέχεια, ρίχνω λίγο λίγο μισό κιλό αλεύρι.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ.: Μμμ! Σαν κρέμα έγινε. Κάτσε να το φάω.

ΑΓΛΑΪΑ.: Μη, Καραγκιόζη. Θα βαρυστομαχιάσεις. Δεν είναι έτοιμο ακόμη. Άναψε φωτιά και βάλε στο τηγάνι λίγο λαδάκι να ζεσταίνεται.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ.: Έκαψε το λάδι, μανούλα των παιδιών μου.

ΑΓΛΑΪΑ.: Θα ρίξω μία μία κουταλιά από το μείγμα στο τηγάνι. Πρόσεχε μη σε πιτσιλίσει το καυτό λάδι.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ.: Ρίχνε εσύ, κι εγώ προσέχω!

ΑΓΛΑΪΑ.: Είδες; Κάθε κουταλιά γίνεται κι από μία τηγανίτα. Γύρισέ τες τώρα με το πιρούνι για να ροδοκοκκινίσουν κι από την άλλη μεριά.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ.: Μμμ, μοσχομυρίζουν! Μπράβο, γυναίκα!

Ώρε, γλέντια που θα κάνουμε!

ΑΓΛΑΪΑ.: Μη... Καραγκιόζη, θα καείς! Περίμενε να κρυώσουν και θα ρίξουμε πάνω τους και λίγο μέλι.

Λέξεις και λεξούλες

- 2 Στον παραπάνω διάλογο πρόσεξε πώς αποκαλεί χαϊδευτικά η Αγλαΐα τον Καραγκιόζη και πώς ο Καραγκιόζης την Αγλαΐα. Συμπλήρωσε τις καταλήξεις.

Καραγκιοζ...άκο... μου

Αγλαΐ...τσα... μου

Οι λέξεις που μας δείχνουν ότι κάτι είναι μικρό, είτε επειδή είναι πραγματικά μικρό είτε επειδή το λένε έτσι χαϊδευτικά ή κοροϊδευτικά, λέγονται **υποκοριστικά**.

υπογρ.

- Υπογράμμισε τα υπόλοιπα υποκοριστικά του διαλόγου.

Γράψε τη συνταγή

- ☒ Διάβασε, στον προηγούμενο διάλογο, τον τρόπο που η Αγλαΐα έφτιαξε τις τηγανίτες και γράψε τη συνταγή στο τετράδιό σου.

Στον φούρνο

- 4** Ο Θοδωρής πήρε συνέντευξη από τον παππού του, που δούλευε παλιά σε φούρνο. Διάβασε τις απαντήσεις του παππού και συμπλήρωσε τις ερωτήσεις που έκανε ο Θοδωρής.

ανάγνωση

ΘΟΔΩΡΗΣ: Εκτός από ψωμί, τι άλλο ψήνατε στον φούρνο;

ΠΑΠΠΟΥΣ: Φτιάχναμε κουλούρια, παξιμάδια και φρυγανιές. Επίσης οι νοικοκυρές έφερναν τα φαγητά και τα γλυκά τους στον φούρνο για ψήσιμο.

ΘΟΔΩΡΗΣ: Ποιο ήταν το ωράριο εργασίας σας;

ΠΑΠΠΟΥΣ: Δουλεύαμε επτά μέρες την εβδομάδα. Πιάναμε δουλειά στις τρεις η ώρα τη νύχτα για να είναι έτοιμο το ψωμί πρωί πρωί που ξυπνούσε ο κόσμος. Μόνο μια μέρα τον χρόνο ξεκουραζόμασταν: του Αγίου Παντελεήμονα, που είναι ο προστάτης των αρτοποιών.

ΘΟΔΩΡΗΣ: Ποιες μέρες του χρόνου είχατε περισσότερη δουλειά;

ΠΑΠΠΟΥΣ: Την περισσότερη δουλειά την είχαμε στις γιορτές: τα Χριστούγεννα με τους κουραμπιέδες και τα μελομακάρονα, την Καθαρή Δευτέρα με τις λαγάνες και το Πάσχα με τα τσουρέκια και τα κουλουράκια.

προφορικά

- 5** Με την ομάδα σου γράψτε στο τετράδιο ερωτήσεις που θα κάνετε, αν παίρνατε συνέντευξη από τον αρτοποιό της γειτονιάς σας. Ο παρακάτω πίνακας θα σας βοηθήσει.

Ετοιμάζομαι για τη συνέντευξη

- Για ποιο θέμα ενδιαφέρομαι να πάρω συνέντευξη;
- Τι ξέρω ήδη για το θέμα αυτό;
- Τι περισσότερο θα ήθελα να μάθω;
- Από ποιον πρέπει να πάρω συνέντευξη για να μάθω αυτά που θέλω;
- Επικοινωνώ μαζί του, του εξηγώ το θέμα και του ζητώ να μου δώσει μια συνέντευξη.
- Ετοιμάζω μια σειρά από ερωτήσεις για να συγκεντρώσω τις πληροφορίες που θέλω.
- Κλείνω ραντεβού και ηχογραφώ σε κασετόφωνο τις απαντήσεις του.

Μικροί καραγκιοζοπαιχτές!

- ο** Χρησιμοποίησε τη φαντασία σου για να γράψεις στο τετράδιό σου την εξέλιξη και το τέλος της ιστορίας με τον Καραγκιόζη φούρναρη. Με την ομάδα σου αποφασίστε ποια συνέχεια θα παρουσιάσετε στους συμμαθητές σας. Προσπαθήστε να παίξετε το έργο με τις φιγούρες του Καραγκιόζη, που θα βρείτε στο τέλος του Τετραδίου Εργασιών.

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **X** σε αυτό που μπόρεσα να κάνω.

- ☐ Κάνω τις κατάλληλες ερωτήσεις για να συγκεντρώσω τις πληροφορίες που θέλω.
- ☐ Βρίσκω τις ερωτήσεις μιας συνέντευξης, αφού πρώτα διαβάσω τις απαντήσεις.
- ☐ Συνεργάζομαι με την ομάδα μου για να οργανώσω μια συνέντευξη.

Όλοι μια αγκαλιά

- 1 Του κόσμου τα παιδιά
- 2 Βοηθάμε να γίνει καλύτερος ο κόσμος μας
- 3 Η πτήση των γερανών
- 4 Ένα παιδί γράφει στον Θεό

Του κόσμου τα παιδιά

Ημερολόγιο της Παντμίνι ενδεικτικές απαντήσεις

I Σύγκρινε το πρόγραμμα της Παντμίνι από την Ινδία με το δικό σου πρόγραμμα.

ΩΡΑ	Η ΠΑΝΤΜΙΝΙ	ΕΓΩ
5 το πρωί	Σηκώνομαι, τρώω κάτι για πρωινό και τρέχω να προλάβω το λεωφορείο που με πηγαίνει στη δουλειά. Δουλεύω σε ένα εργοστάσιο σπέρτων.	Βρίσκομαι ακόμα στο κρεβάτι μου και κοιμάμαι.
7 το πρωί	Αρχίζω δουλειά. Είμαι από τις πιο παλιές εδώ. Δουλεύω σχεδόν 5 χρόνια σε αυτό το μέρος. Μαζί μου είναι παιδιά 5 ή 6 ετών.	Ξυπνάω, πλένομαι, τρώω πρωινό και ετοιμάζομαι για το σχολείο.
8 το πρωί	Στην αρχή μαζεύω τα σπέρτα σε μικρά ματσάκια. Όσο σκέφτομαι ότι αυτή την ώρα κάποια παιδιά έχουν μόλις ξυπνήσει...	Φτάνω στο σχολείο.
11 το πρωί	Έχω κουραστεί και τα χέρια μου είναι πρησμένα, αλλά συνεχίζω τη δουλειά.	Παρακολουθώ τα μαθήματα.
1 το μεσημέρι	Επιτέλους διάλειμμα για φαγητό. Θα σταματήσω για μισή ώρα μόνο, γιατί δεν πληρωνόμαστε όσο καθόμαστε να ξεκουραστούμε.	Τρώω μεσημεριανό στο σχολείο.
2 το μεσημέρι	Τώρα δουλεύω με περισσότερη όρεξη. Είναι η ώρα που συναρμολογώ σπирτόκουτα.	Παρακολουθώ τα μαθήματα.
4 το απόγευμα	Σχεδόν τελειώνουμε τη δουλειά.	Φτάνω στο σπίτι μου.
5 το απόγευμα	Το αφεντικό ελέγχει τη δουλειά που έκανα και με πληρώνει ανάλογα.	Γράφω και διαβάζω τα μαθήματα της επόμενης μέρας.
7 το βράδυ	Τρώω βραδινό και ξεκουράζομαι λίγο. Κάποιοι φίλοι μου πάνε σε νυχτερινό σχολείο. Του χρόνου θα πάω κι εγώ.	Παίζω με τα παιχνίδια μου ή βλέπω τηλεόραση.
9 το βράδυ	Βοηθάω τη μαμά στις δουλειές του σπιτιού.	Τρώω το βραδινό μου.
10 το βράδυ	Οι φίλοι μου γυρίζουν από το νυχτερινό σχολείο. Ζηλεύω λιγάκι, όταν τους ακούω να λένε τα όσα έμαθαν.	Βουρτσίζω τα δόντια μου και ετοιμάζομαι για ύπνο.
11 το βράδυ	Είμαι κουρασμένη. Πέφτω για ύπνο. Κοιμάμαι αμέσως.	Κοιμάμαι.

Χωρίς παρέα

Καμιά φορά, μπορεί να μη μας λείπουν πράγματα, αλλά νιώθουμε μόνοι, πληγωμένοι, χωρίς φίλους. Μπορεί να είμαστε καινούριοι στη γειτονιά, να είμαστε ντροπαλοί, να έχουμε μαλώσει με την παρέα μας ή να μας απασχολεί ένα σοβαρό πρόβλημα.

- Αν ήσουν στη θέση ενός τέτοιου παιδιού, τι θα ήθελες να κάνουν τα παιδιά της γειτονιάς ή του σχολείου σου για να σε γνωρίσουν καλύτερα;
Τι θα μπορούσες να κάνεις κι εσύ για να τους πλησιάσεις;

Όνειρα για τη ζωή ενδεικτικές απαντήσεις

- Διάβασε τα όνειρα και τις επιθυμίες του Ομάρ από το Μεξικό. Γράψε κι εσύ τα δικά σου σχέδια για τη ζωή που ανοίγεται μπροστά σου.

Ο Ομάρ από το Μεξικό	Εγώ
Όταν μεγαλώσω, θέλω να δουλέψω με υπολογιστές. Στον ελεύθερο χρόνο μου θα παίζω ποδόσφαιρο, γιατί είναι το αγαπημένο μου παιχνίδι. Αν μπορούσα να αλλάξω τον κόσμο, θα βοηθούσα όλα τα εγκαταλειμμένα παιδιά. Θα μιλούσα στους γονείς τους και θα τους ζητούσα να μη βάζουν τα παιδιά τους να δουλεύουν στους δρόμους. Πρέπει να τα κρατούν στο σπίτι, να τους δίνουν φαγητό και να φροντίζουν να πηγαίνουν πάντα στο σχολείο. Omar Πηγή: Μ. & Α. Κίντερσλι - Unicef, Τα παιδιά του κόσμου, ΔΟΛ	Όταν μεγαλώσω...<u>θέλω να γίνω καπετάνιος, για να ταξιδεύω σε όλον τον κόσμο.</u> Στον ελεύθερο χρόνο μου...<u>θα παίζω ποδόσφαιρο, που είναι το αγαπημένο μου άθλημα.</u> Αν μπορούσα να αλλάξω τον κόσμο,<u>θα σταματούσα τους πολέμους, τις αδικίες και την ανισότητα ανάμεσα στους λαούς και στους ανθρώπους.</u> <u>Θα προσπαθούσα όλα τα παιδιά του κόσμου να έχουν τα ίδια δικαιώματα.</u>

Βοηθάμε να γίνει καλύτερος ο κόσμος μας

ανάγνωση

Κάνε μια ευχή

Σε όλους αρέσουν οι ευχές. Μαθητές από τη Γερμανία σε συνεργασία με τη UNICEF ζωγράρισαν τις ευχές τους για τα παιδιά του κόσμου σε μεγάλα κομμάτια ύφασμα που μετά ράφτηκαν μεταξύ τους. Μερικές από τις πιο δημοφιλείς ευχές τους ήταν: «Να ζούμε

με ειρήνη», «Να έχουμε φαγητό», «Καλή υγεία» και «Να πηγαίνουμε στο σχολείο». Το χαλί ταξίδεψε και σε άλλες χώρες της γης για να συναντήσει περισσότερα παιδιά και να καταγράψει και τις δικές τους ευχές. Τελικός προορισμός του χαλιού που ξεπέρασε τα 500 μέτρα ήταν η πόλη που φιλοξένησε τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, η Αθήνα.

Φωτ/φία: UNICEF

1 Γράψε τις δικές σου ευχές για τα παιδιά του κόσμου:

Να έχουμε ειρήνη.

Να έχουμε ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη.

Να έχουμε ελεύθερο χρόνο για παιχνίδι.

2 Διάλεξε μία από τις παραπάνω ευχές και ζωγράφισέ τη σε ένα ξεχωριστό κομμάτι ύφασμα ή χαρτί. Ενώστε όλοι οι συμμαθητές τις ζωγραφιές σας και φτιάξτε ένα πανό για την τάξη ή το σχολείο σας.

ανάγνωση

Ένα κουτί γεμάτο ελπίδα

Κλειστό, είναι ένα μεταλλικό κουτί. Όταν ανοιχτεί, χαρίζει χαρά και χαμόγελο σε παιδιά που δοκιμάζονται από φτώχεια και προσφυγιά. Το κουτί περιέχει μπάλες, σκοινάκια, πολύχρωμα γιλέκα, κιμωλίες, έναν πίνακα, μια μεζούρα, μια σφυρίχτρα, ντέφια, τύμπανα, κουστούμια χορού και ντόπια παιχνίδια.

Φωτ/φία: UNICEF

- 3 Η UNICEF στέλνει κι άλλα κουτιά όπως το κουτί για το σχολείο. Με τι αναγκαία πράγματα θα μπορούσες να γεμίσεις ένα τέτοιο κουτί;

Βιβλία, τετράδια, μολύβια, γόμες, ξυλομπογιές, μαρκαδόρους, ρούχα,
παπούτσια, κασετίνες, σχολικές τσάντες, ξύστρες.

Δίνω το χέρι μου

- ☒ Γράψε στο τετράδιό σου ένα κείμενο για τα προβλήματα που συναντούν τα παιδιά της ηλικίας σου στην Ελλάδα και σε πολλά μέρη του κόσμου. Με το κείμενό σου αυτό θέλεις να παρακινήσεις τους συμμαθητές σου να οργανώσουν εκδηλώσεις μαζί με τους δασκάλους, για να βοηθήσουν τα παιδιά που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις κάποιες από τις διπλανές πληροφορίες.

- Κάθε βράδυ ένα στα πέντε παιδιά του πλανήτη μας κοιμάται πεινασμένο.
- Ένα στα οκτώ Ελληνόπουλα ζει κάτω από το όριο της φτώχειας.
- Στις φτωχές χώρες μόνο ένα στα δύο παιδιά πάει σχολείο.
- Πάνω από 200 εκατομμύρια παιδιά δουλεύουν για να ζήσουν.
- Τα μισά παιδιά στα φτωχά μέρη της γης δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό.
- Ένας στους έξι κατοίκους της γης δεν έχει ιατρική βοήθεια.

(UNICEF, 2004)

Παρουσιάζουμε τα γραπτά μας και συζητούμε

Κατάλαβαν οι συμμαθητές μου ποια προβλήματα αντιμετωπίζουν άλλα παιδιά στον κόσμο σήμερα.

Έδειξαν ενδιαφέρον για την πρότασή μου.

λίγο	αρκετά	πολύ
☐	☐	☐
☐	☐	☐

Η πτήση των γερανών

Υπολογίζω

- ✓ **1** Συμβουλέψου τον πίνακα στη σελίδα 71 του βιβλίου σου και συμπλήρωσε τα κενά με τα κατάλληλα αριθμητικά.

Η Σαντάκο είχε φτιάξει εξακόσιους σαράντα τέσσερις (644) γερανούς.
Για να συμπληρωθεί η σειρά των χίλιων (1.000) γερανών οι συμμαθητές της έφτιαξαν άλλους τριακόσιους πενήντα έξι (356) γερανούς.

Στην ιστορία της ανθρωπότητας έγιναν δύο (2) παγκόσμιοι πόλεμοι.
Ο πρώτος (1ος) ξεκίνησε το χίλια εννιακόσια δεκατέσσερα
.....(1914) και τελείωσε το χίλια εννιακόσια
δεκαοχτώ(1918). Ο δεύτερος (2ος) παγκόσμιος
πόλεμος ξεκίνησε το χίλια εννιακόσια τριάντα εννέα(1939)
και τελείωσε το χίλια εννιακόσια σαράντα πέντε(1945).

Πόσα χρόνια κράτησε ο καθένας; Ο πρώτος κράτησε 4 χρόνια και ο δεύτερος 6 χρόνια.

Σημαία ειρήνης

προφορικά

- 2** Τι συμβολισμούς αναγνωρίζεις στις παρακάτω σημαίες;

- Ποιανού κράτους ή οργανισμού είναι;
- Για ποιους λόγους νομίζεις ότι επιλέχτηκαν αυτές οι σημαίες;

Φτιάχνω οριγκάμι

- ✂ **3** Ίσως να ξέρεις να φτιάχνεις αεροπλανάκια ή караβάκια διπλώνοντας ένα χαρτί. Ακολούθησε τις οδηγίες στο τέλος του βιβλίου σου για να φτιάξεις ένα περιστέρι, το σύμβολο της ειρήνης. Την πρώτη φορά μπορεί να μπερδευτείς λιγάκι. Με λίγη υπομονή και τη βοήθεια ενός μεγαλύτερου, σύντομα θα τα καταφέρνεις καλύτερα.

- Χρειάζεσαι μια κόλα χαρτί και ένα ψαλιδάκι.

- 4 Γράψε μια ευχή πάνω στο περιστέρι σου και κρέμασέ το στην τάξη ή στο δωμάτιό σου.

Μηνύματα ειρήνης ενδεικτικές απαντήσεις

- 5 Γράψε αντιπολεμικά μηνύματα και συνόδεψέ τα με ζωγραφιές χρησιμοποιώντας κάποια από τα σύμβολα ειρήνης που ξέρεις.

σε template περιστεριού_κατασκευή

ΕΙΡΗΝΗ ΣΕ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΤΕ ΠΙΑ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΠΑΝΤΑ ΕΙΡΗΝΗ

ΣΤΗ ΓΗ

Ένα παιδί γράφει στον θεό

Επιθυμίες

- 1 Γράψε τις δικές σου επιθυμίες. Οι παρακάτω φράσεις θα σε βοηθήσουν.
(Μακάρι..., Θα ήθελα..., Επιθυμώ...)

Τι θα επιθυμούσες...

για τον εαυτό σου; Θα ήθελα να έχω καλή υγεία.

τους φίλους σου; Θα ήθελα να διατηρήσουμε τη φιλία μας για πολλά χρόνια.

την οικογένειά σου; Επιθυμώ να είμαστε αγαπημένοι και υγιείς.

την πατρίδα σου; Μακάρι να είναι ελεύθερη και να προοδεύει.

την ανθρωπότητα; Θα ήθελα να ζουν όλοι οι άνθρωποι ειρηνικά.

Πόλεμος και ειρήνη

- 2 Γράψε στο κάθε κουτάκι όσες λέξεις ή φράσεις σου έρχονται στο μυαλό και έχουν σχέση με τις λέξεις πόλεμος και ειρήνη αντίστοιχα.

πόλεμος

καταστροφές

θάνατος

τραυματισμοί

πείνα

δυστυχία

πρόσφυγες

πόνος

βομβαρδισμοί

ειρήνη

χαρά

δημιουργία

ανάπτυξη

μόρφωση

εργασία

παιχνίδι

ευτυχία

πολιτισμός

- ✗ Γράψε ένα γράμμα για την ειρήνη στον κόσμο.

- Σε ποιον θα το έστειλνες;
- Για ποιον λόγο θα το έγραφες;

Οι λέξεις που έγραψες στην προηγούμενη άσκηση θα σε βοηθήσουν.

Τι έχω καταφέρει αυτή τη χρονιά;

Στα κείμενα που γράφω

Βάζω **X** σε αυτό που μπορώ να κάνω καλά.

- ☐ Γράφω αυτά που ζητάει το θέμα.
- ☐ Καταλαβαίνουν οι άλλοι αυτά που γράφω.
- ☐ Δίνω όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται.
- ☐ Τονίζω σωστά τις λέξεις.
- ☐ Χρησιμοποιώ σωστά τα σημεία στίξης.
- ☐ Προσέχω την ορθογραφία και την εμφάνιση του γραπτού μου.
- ☐ Χρησιμοποιώ παραγράφους.

Σε ποια από τα παραπάνω σημεία πρέπει να βελτιωθώ;

.....

.....

Στη συνεργασία με τους συμμαθητές μου στην ομάδα

	σπάνια	συχνά	πάντοτε
Ακούμε προσεκτικά τη γνώμη των άλλων.	☐	☐	☐
Λύνουμε τις διαφωνίες μας με διάλογο.	☐	☐	☐
Βοηθάμε ο ένας τον άλλο.	☐	☐	☐

Οι δραστηριότητες του βιβλίου που μου άρεσαν περισσότερο:

.....

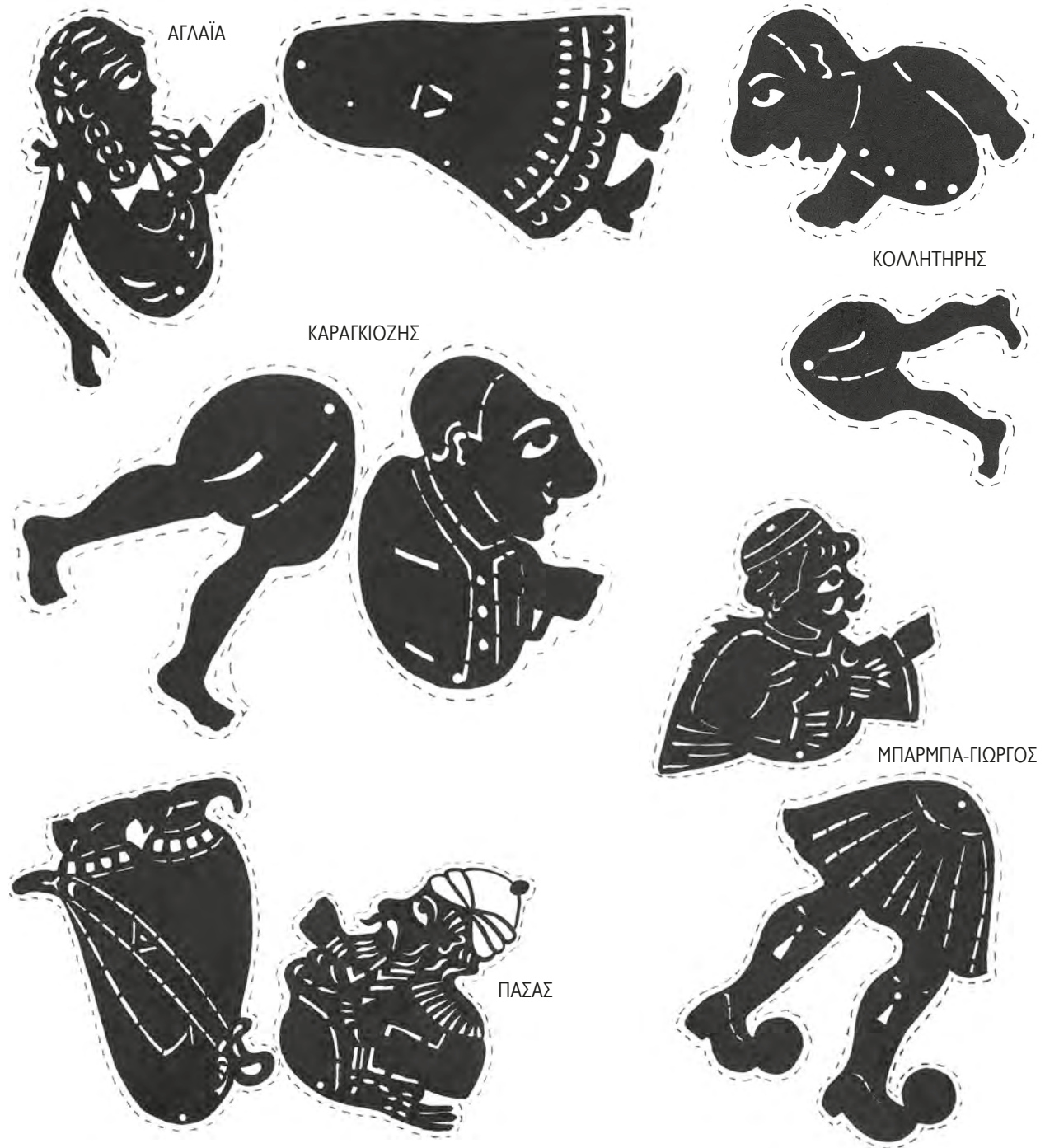
.....

.....

.....

Φτιάξε με την ομάδα σου φιγούρες του Καραγκιόζη

Μεγέθυνε με τη βοήθεια του δασκάλου ή της δασκάλας σου τις φιγούρες του Ευγένιου Σπαθάρη στο φωτοτυπικό μηχάνημα και κόψε τες, αφού τις κολλήσεις σε ένα χαρτόνι. Ένωσέ τες με διπλόκαρφα. Κόλλησε στο πίσω μέρος τους ένα σπαστό καλαμάκι για να μπορείς να τις κινείς.

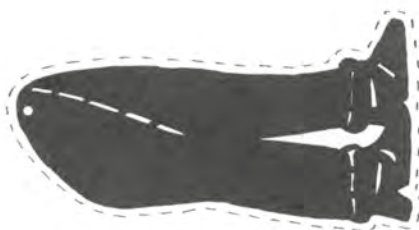
Η ΚΑΛΥΒΑ

ΤΟ ΣΑΡΑΪ

ΝΙΟΝΙΟΣ

ΧΑΤΖΗΒΑΘΗΣ

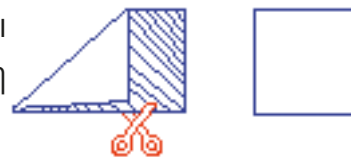
ΜΟΡΦΟΝΙΟΣ

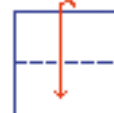
Οι φιγούρες είναι από τα βιβλία του Ευγένιου Σπαθάρη: *Ο Καραγκιόζης μάεστρος*, εκδ. Ακρίτας, *Ο Καραγκιόζης γιατρός*, εκδ. Ακρίτας, *Ο γάμος του Καραγκιόζη*, εκδ. Ακρίτας

Οδηγίες για να φτιάξεις ένα περιστέρι από χαρτί

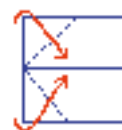
- 1 Άρχισε με ένα τετράγωνο άσπρο χαρτί (αν το χαρτί σου είναι ορθογώνιο, δίπλωσε διαγώνια τη μικρή πλευρά προς τη μεγάλη και κόψε ό,τι περισσεύει).

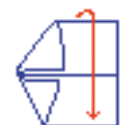
- 2 Τσάκισε το χαρτί στη μέση και ξεδίπλωσέ το πάλι.

- 3 Δίπλωσε τις δύο γωνίες του χαρτιού προς τη μεσαία τσάκισή του.

- 4 Δίπλωσε το χαρτί στη μέση, έτσι ώστε οι διπλωμένες γωνίες να είναι προς τα μέσα.

- 5 Δίπλωσε λίγο τη μυτερή άκρη του χαρτιού από την μία μεριά.

- 6 Ξεδίπλωσε την άκρη και δίπλωσέ την πάλι από την άλλη μεριά.

- 7 Ξεδίπλωσε την άκρη και πίεςέ την, ώστε να διπλώσει προς τα μέσα.

- 8 Κόψε το τριγωνικό κομμάτι που είναι σκιασμένο, για να δημιουργήσεις την ουρά και τα φτερά.

- 9 Δίπλωσε το ένα φτερό προς τα πάνω. Γύρισε το περιστέρι κι από την άλλη και δίπλωσε και το άλλο φτερό.

- 10 Το περιστέρι είναι έτοιμο.

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

Κωδικός Βιβλίου: 0-10-0051

ISBN Set 978-960-06-2507-3
Τ.Β΄ 978-960-06-2510-3

